

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
ในเขตกรุงเทพมหานคร

**FACTORS AFFECTING ON AUDIT PERFORMANCE
OF TAX AUDITORS IN BANGKOK**

วณิชณา ผาอำนาจ

VANITCHA PHA-UMNAT

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**FACTORS AFFECTING ON AUDIT PERFORMANCE
OF TAX AUDITORS IN BANGKOK**

VANITCHA PHA-UMNAT

**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2019
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ
ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร
FACTORS AFFECTING ON AUDIT PERFORMANCE
OF TAX AUDITORS IN BANGKOK

นักศึกษา

วณิชมา ผาอำนาจ รหัส 62503264

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะวิชา

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตากรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)

..... กรรมการ
(ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

กณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตากรณ์ สินจรรย์ศักดิ์)

วันที่ 25 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2563

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร
คำสำคัญ	คุณภาพการสอบบัญชี / ความรู้ / ประสิทธิภาพ / ทักษะทางวิชาชีพ / ผู้สอบบัญชีภาษีอากร
นักศึกษา	วณิชมา ผาอำนาจ รหัส 62503264
อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะวิชา	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างคือผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 321 คน ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสิทธิภาพจากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีความรู้ ความซื่อสัตย์ ประสิทธิภาพ รวมทั้งทักษะในการทำงานสูงส่งผลให้คุณภาพการสอบบัญชีสูงขึ้นไปด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สามารถเสร็จสมบูรณ์ครบถ้วนได้ด้วยความกรุณาเมตตาอย่างสูงจากผู้มีพระคุณอาทิเช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ คณบดีคณะบัญชี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการสอบ ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล กรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความทุ่มเทและความตั้งใจของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ดร.ชลิต ผลอินทร์หอม และคุณสุรเดช เล็กแจ้ง ที่ได้ให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงานวิจัย รวมถึงคณาจารย์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ผู้ให้ความรู้ตลอดจนเจ้าของผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารวิชาการทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาได้นำมาศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้ทุกท่าน

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ดร.สิงห์ชัย อรุณวุฒิพงศ์ ดร.บุญญภณ เทพประสิทธิ์ คุณสุริยะ ธีระวัฒนสาร ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์พิจารณาตรวจสอบ ประเมิน พร้อมเสนอแนะสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่สละเวลาในการให้ข้อมูล และกรอกข้อมูลตอบแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมหลักสูตรบัญชี ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแบ่งปันประสบการณ์ ช่วยกันคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จเป็นที่เรียบร้อย

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัวที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วง ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

วณิชมา ผาอำนาจ

สิงหาคม 2563

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ	III
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
สมมติฐานการศึกษา.....	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
นิยามศัพท์.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร	12
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
สรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปร	33
3 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	37
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	43
ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	45
การทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ	63
การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	64
การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ	66
ผลการทดสอบสมมติฐาน	80
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการศึกษา	81
ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา.....	83
อภิปรายผลการศึกษา	85
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	94
ประวัติผู้ศึกษา	118

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปร	33
2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	43
3 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	46
4 แสดงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	50
5 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	54
6 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	57
7. แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	60
8 การตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ.....	63
9 แสดงผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร	65
10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	67
11 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงานและทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	68
12 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	69
13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	70
14 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของ ตัวแปรอิสระความรู้ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพ การสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระความรู้ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	71
16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	72
17 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของ ตัวแปรอิสระความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	73
18 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติ อย่างตรงไปตรงมาการรักษาความลับ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	74
19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระประสิทธิภาพการทำงาน ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	75
20 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระ ประสิทธิภาพการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระประสพการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลาย ของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลา ในการตรวจสอบ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในเขตกรุงเทพมหานคร	76
22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระทักษะทางวิชาชีพด้าน ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและ การจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในเขตกรุงเทพมหานคร	77
23 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของ ตัวแปรอิสระทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงาน และหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพ การสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	78
24 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	79
25 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา.....	80

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากการที่กิจการห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท และรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีไม่ถึง 30 ล้านบาท และมีสินทรัพย์รวมในรอบระยะเวลาบัญชีไม่ถึง 30 ล้านบาท เป็นกิจการที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินต้องรับการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เนื่องจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่บริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ส่งผลทำให้การตรวจสอบและรับรองบัญชีในงบการเงินสามารถรับการตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563)

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบและรับรองบัญชีแก่ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก โดยให้การตรวจสอบและรับรองว่า งบการเงินของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวได้จัดทำบัญชีให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือไม่ โดยการปฏิบัติงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ (กรมสรรพากร, 2563)

กรมสรรพากร ในฐานะหน่วยงานที่จัดเก็บภาษีอากร เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นธรรมครบถ้วน และถูกต้อง ได้มีการกำหนดให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ต้องมีการอบรมจำนวน 12 ชั่วโมงต่อปีทุกปี เพื่อเพิ่มความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะวิชาชีพ ในการตรวจสอบและรับรองงบการเงิน ยิ่งรวมไปถึงการกำกับดูแลและการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจมีการจัดทำบัญชีอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามกฎหมาย อีกทั้งยังเล็งเห็นความสำคัญในการยกระดับวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญ ที่มีบทบาทสำคัญต่อภาคธุรกิจของโลก ไม่ว่าจะต่างประเทศหรือในประเทศ เนื่องจากตามคติศาสนากลได้มีการกำหนดว่าทุกธุรกิจจะต้องจัดทำงบการเงินและจะต้องมีการ

ตรวจสอบบัญชี ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อมูลในรายงานทางการเงิน ในด้านการบัญชีใน ทุกด้านที่กระทบและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือ ความ มั่นใจ ต่อการใช้รายงานทางการเงินดังกล่าว ซึ่งในรายงานการการเงินดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นถึงผล การดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธุรกิจ ซึ่งทำให้ผู้เป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้น เจ้าของกิจการ และ ผู้บริหาร เข้าใจได้อย่างไม่คลาดเคลื่อน ดังนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงสมรรถนะของผู้สอบบัญชีภาษี อากร ส่วนที่เป็นปัจจัยที่สำคัญคือผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรต้องมีความรู้ทางวิชาชีพบัญชี (นฤนาถ ศรภักย์วานิช และคณะ, 2561) มีประสบการณ์จากการทำงานด้านการตรวจสอบ มีทักษะทางวิชาชีพ (ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์, 2561) อีกทั้งต้องอยู่บนความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้อง ตรวจสอบและรับรองงบการเงินอย่างมีความถูกต้องแม่นยำ เพื่อแสดงข้อผิดพลาดที่ตรวจพบในงบ การการเงินได้ (Salameh, et al., 2011, p. 48)

การสอบบัญชีถือเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล หลักฐาน และการประเมินหลักฐาน เกี่ยวกับสารสนเทศเพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศนั้น กับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งการสอบบัญชีควร ปฏิบัติโดยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญที่เรียกว่า “ผู้สอบบัญชี” ความต้องการ เชิงเศรษฐกิจก่อให้เกิดวิชาชีพการสอบบัญชีขึ้น เพื่อช่วยลดความเสี่ยงของข้อมูลที่ใช้ในการ ตัดสินใจ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชีเพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นต่องบ การการเงิน ว่างบการเงินนั้นได้จัดทำในส่วนสาระสำคัญเป็นไปตามกรอบแนวคิดสำหรับการจัดทำ รายงานทางการเงินหรือไม่ การตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความจำเป็นต้องใช้ เครื่องมือหลาย ๆ อย่างเพื่อใช้ในการตรวจสอบ เพื่อค้นหาข้อผิดพลาดและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจาก การจัดทำงบการเงิน สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การตรวจสอบบัญชีให้มีคุณภาพคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ต้องมีความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์ มีทักษะทางวิชาชีพบัญชีและมีประสบการณ์ในการสอบ บัญชี (นิพนธ์ เห็น โชคชนะชัย และ ศิลปพร ศรีจันเพชร, 2557)

คุณภาพการสอบบัญชี คือ การที่งบการเงินปราศจากข้อผิดพลาด ถ้าหากผู้สอบบัญชีภาษี อากรได้ละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ จนส่งผลให้งบการเงินมีข้อผิดพลาด จะถือว่าผู้สอบบัญชี ไม่มีคุณภาพ การแบ่งคุณภาพการสอบบัญชีประกอบด้วย ความถูกต้อง(Accuracy) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) ความชัดเจน(Clearness) ความกะทัดรัด(Conciseness) ความสมบูรณ์(Completion) ความทันกาล(Timeliness) ดังนั้น คุณภาพงานสอบบัญชีนั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะรายงานการ

สอบบัญชีเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วนถูกต้อง และทันเวลา ต่อผู้ใช้งบการเงิน ตลอดจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้งบการเงิน (ทิพวรรณ ศิริมาตร, 2555)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านประสิทธิภาพการสอบบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นอย่างไร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้นำไปใช้พัฒนาหลักสูตร เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการทำงานอย่างน่าเชื่อถือ และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้นำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพการสอบบัญชีให้ดียิ่งขึ้นไป

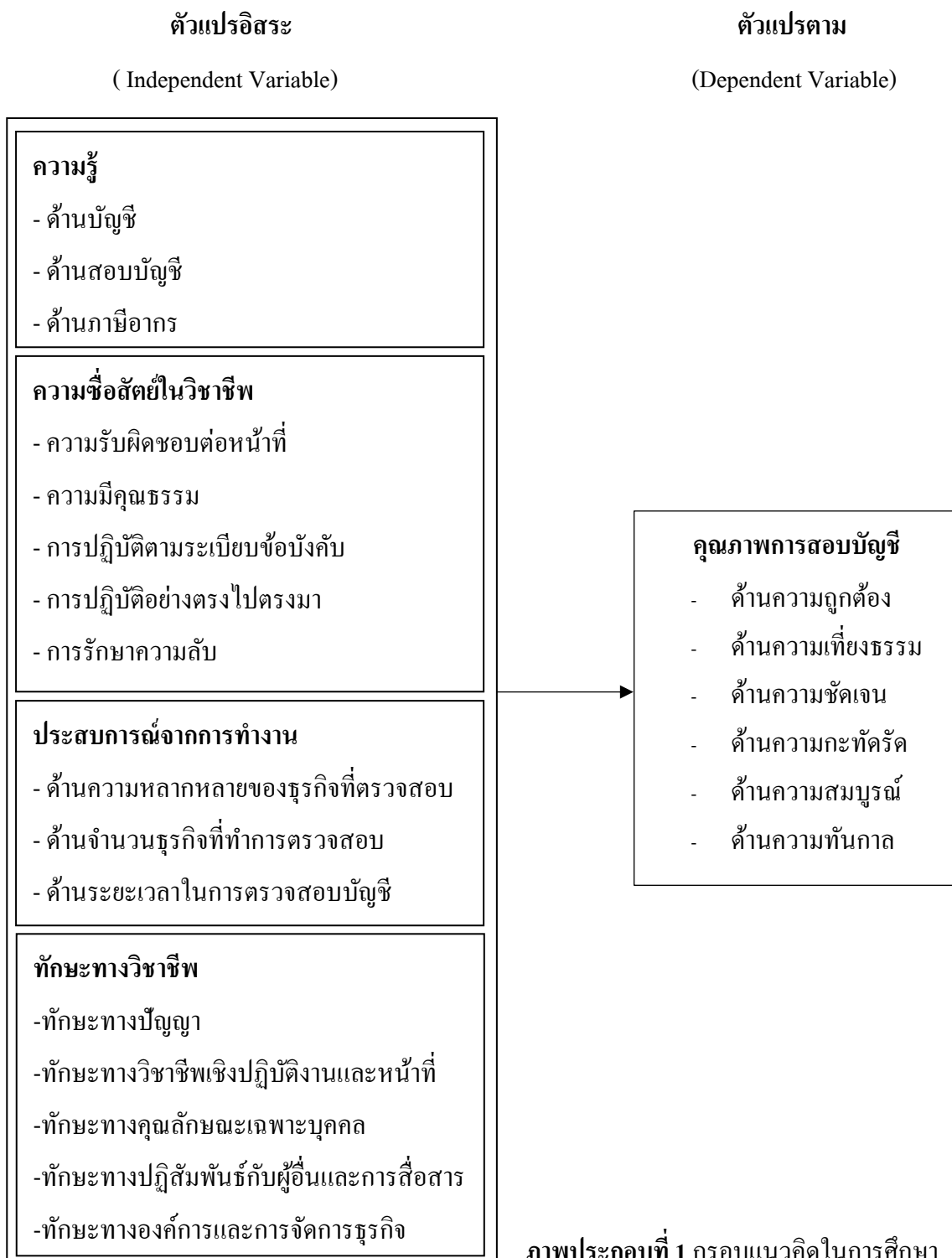
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของความรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของความซื่อสัตย์ในวิชาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพจากการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานการศึกษาไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน ทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ ได้แก่ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานที่ 3 ความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ คุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานที่ 4 ประสบการณ์จากการทำงาน ได้แก่ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

สมมติฐานที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางบัญชี ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับ ความถูกต้อง ความเที่ยงธรรม ความชัดเจน ความกะทัดรัด ความสมบูรณ์ ความทันกาล

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor: TA) ในเขตกรุงเทพมหานคร ณ วันที่ 15 กันยายน 2562 จำนวน 1,606 คน (กรมสรรพากร, 2562)

2.2 ตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 321 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

3.1.1 ด้านความรู้ (Knowledge)

3.1.1.1 ความรู้ด้านบัญชี (Accounting Knowledge)

3.1.1.2 ความรู้ด้านสอบบัญชี (Auditing Knowledge)

3.1.1.3 ความรู้ด้านภาษีอากร (Tax Knowledge)

3.1.2 ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (Professional Constancy)

3.1.2.1 ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ (Responsibility)

3.1.2.2 ความมีคุณธรรม (Fairness)

3.1.2.3 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (Comply with regulations)

3.1.2.4 การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (To Practice Hostly)

3.1.2.5 การรักษาความลับ (Confidentiality)

3.1.3 ด้านประสบการณ์จากการทำงาน (Experience)

3.1.3.1 ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (Business Diversity Audited)

3.1.3.2 ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (Number Of Businesses Audited)

3.1.3.3 ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (Time Of Audited)

3.1.4 ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills)

3.1.4.1 ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

3.1.4.2 ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ (Professional Practical And Functional Skills)

3.1.4.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Individual Skills)

3.1.4.4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (Interaction And Communication Skills)

3.1.4.5 ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ (Organization And Business Management Skills)

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ คุณภาพการสอบบัญชี

- 3.2.1 ด้านความถูกต้อง (Accuracy)
- 3.2.2 ด้านความเที่ยงธรรม (Objectiveness)
- 3.2.3 ด้านความชัดเจน (Clearness)
- 3.2.4 ด้านความกะทัดรัด (Conciseness)
- 3.2.5 ด้านความสมบูรณ์ (Completion)
- 3.2.6 ด้านความทันกาล (Timeliness)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อศึกษาเสร็จจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการและการนำไปใช้ดังต่อไปนี้

เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับองค์กรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้สอบบัญชีภาษีอากรนำไปใช้พัฒนาหลักสูตร เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้มีความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการทำงานอย่างน่าเชื่อถือ

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้กับผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้นำไปใช้ปรับปรุงคุณภาพการสอบบัญชีให้ดียิ่งขึ้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความเข้าใจในการทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้อย่างมีคุณภาพ ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ

1. **ด้านบัญชี (Accounting Knowledge)** หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ มาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เกี่ยวกับเรื่องสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น รายได้ ค่าใช้จ่าย การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การจัดรายการใหม่ การวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรก การวัดมูลค่าในภายหลัง และรายงานของผู้สอบบัญชีหรือรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี

2. **ด้านสอบบัญชี (Auditing Knowledge)** หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ มาตรฐานการสอบบัญชี เกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชี ข้อตกลงในการรับงานสอบบัญชี การ

วางแผนการตรวจสอบ รวมถึงแนวการสอบบัญชี การตรวจสอบยอดยกมาในการสอบบัญชีครั้งแรก การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน การดำเนินงานต่อเนื่อง การใช้ผลงานของผู้อื่น การขอคำยืนยันจากบุคคลภายนอก และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

3. ด้านภาษีอากร (Tax Knowledge) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประมวลรัษฎากรต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้

ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (Professional Constancy) หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ทำหรือได้รับมอบหมาย และทำให้อดีที่สุด ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ ไม่ทุจริต ไม่ทำเพื่อประโยชน์ส่วนตน ปฏิบัติงานบนพื้นฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ

1. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ (Responsibility) หมายถึง ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันด้วยความพากเพียร และความละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

2. ความมีคุณธรรม (Fairness) หมายถึง ความดีงามที่ถูกต้องสูงส่งในจิตใจ มีความกตัญญู ซื่อสัตย์ มีวินัยและเป็นสุภาพชน เป็นต้น จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบ ชั่วดี เกรงกลัวต่อการทำความชั่ว โดยประการต่าง ๆ

3. การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (Comply with regulations) หมายถึง การปฏิบัติตามแบบแผนที่วางไว้ขององค์กรซึ่งเป็นแนวปฏิบัติหรือดำเนินการ เช่น ระเบียบวินัย ระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น

4. การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (To Practice Hostly) หมายถึง การประพฤติต่อหน้าประพฤติดังไรลับหลังก็ประพฤติเช่นนั้น ไม่หลอกลวง เจ้าเล่ห์ ไม่คดโกง ปากกับใจตรงกัน

5. การรักษาความลับ (Confidentiality) หมายถึง การไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะชน ไปเปิดเผย หรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

ด้านประสบการณ์การจากการทำงาน (Experience) หมายถึง ประสบการณ์การทำงานในหน้าที่ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในอดีต ประกอบด้วย 3 ด้านคือ

1. ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (Business Diversity Audited) หมายถึง สามารถ แยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์รายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่าง

กันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง ซึ่งในแต่ละปี จะได้รับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ยังไม่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย และจากการตรวจสอบในธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายไป ธุรกิจผลิต ธุรกิจนำเข้าส่งออก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลาย

2. **ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (Number Of Businesses Audited)** หมายถึง ได้มีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำนวนธุรกิจที่ตรวจสอบ ทำให้มีประสบการณ์ในการสอบบัญชีมากขึ้น และประสบการณ์จากธุรกิจที่ตรวจสอบ ทำให้ได้มีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

3. **ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชี (Time of Audited)** หมายถึง ระยะเวลาการทำงานในหน้าที่ผู้สอบบัญชี ซึ่งจะส่งผลให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในงานตรวจสอบ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการสอบบัญชี ทำให้มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และการที่มีประสบการณ์ที่ได้จากวิชาชีพการสอบบัญชีเป็นเวลานาน จะทำให้มุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ

ด้านทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) หมายถึง ความสามารถในการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพคาดหวังของหน่วยงานกำกับดูแลของกรมสรรพากร ประกอบด้วย 5 ด้านคือ

1. **ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)** หมายถึง ความสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีในการแก้สถานการณ์ที่ซับซ้อน

2. **ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ (Professional, Practical And Functional Skills)** หมายถึง ทักษะทั่วไปและทักษะเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งรวมถึง ความชำนาญทางด้านตัวเลข ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์แบบจำลองการตัดสินใจและความเสี่ยง การรายงาน และความรู้ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

3. **ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Individual Skills)** หมายถึง ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนรู้และการปรับปรุงคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

4. **ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (Interaction And Communication Skills)** หมายถึง การทำงานร่วมกับคนอื่นในองค์กร การปรึกษาหารือเพื่อลดข้อขัดแย้ง การทำงานเป็นทีม การเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพและการทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ (Organization and Business Management Skills) หมายถึงการมีความรู้ด้านการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ รวมถึงการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การจัดโครงสร้าง การจัดการบุคคลากรในองค์กร

คุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality) หมายถึง คุณภาพของรายงานทางการเงินที่ได้รับ การตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรายงานทางการเงินนั้นจะมีลักษณะของความถูกต้อง ความเที่ยงธรรม ความชัดเจน ความกะทัดรัด ความสมบูรณ์ และความทันกาล โดยที่ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรนั้นต้องมีความเป็นอิสระทางความคิดและสามารถตรวจสอบโดยปราศจากอิทธิพลใด ๆ ครอบงำ โดยคุณภาพการตรวจสอบนั้นจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับห้างฯ หรือ ชื่อเสียงของห้างฯ ตลอดจนความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

ด้านความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง ไม่เกิดข้อผิดพลาด บิดเบือนและเป็นไปตาม ความจริงที่เกี่ยวข้อง ความถูกต้อง ข้อความ ตัวเลข ผู้ตรวจสอบได้รวบรวมประเมินและสรุป นำเสนออย่างระมัดระวังและแม่นยำ

ด้านความเที่ยงธรรม (Objectiveness) หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้อง ไม่ลำเอียงทั้งทาง ทศนคติ และผลประโยชน์ที่เป็นกลาง โดยพิจารณาจากความจริงและสถานการณ์รอบด้านแล้ว ทั้งนี้ การสังเกตการณ์ การสรุปและการเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ต้องได้มาจากการกระทำที่ปราศจากอคติ ลำเอียงไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น

ด้านความชัดเจน (Clearness) หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารให้ผู้อ่านรายงาน เข้าใจ แสดงลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ความชัดเจนโดยหลีกเลี่ยงภาษาที่เป็นวิชาการที่ไม่จำเป็น หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์ทางเทคนิคต้องมีคำอธิบาย

ด้านความกะทัดรัด (Conciseness) หมายถึง การสื่อสารตรงประเด็น ไม่อ้อมค้อม ไม่ใช้ คำฟุ่มเฟือย โดยผู้ตรวจสอบยังคงต้องรักษาความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้ ตลอดจน ความถูกต้องด้านการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

ด้านความสมบูรณ์ (Completion) หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ขาด สาระสำคัญและข้อสนับสนุน ข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เพียงพอ

ด้านความทันกาล (Timeline) หมายถึง การเสนอรายงานภายในเวลาที่ดี ให้ผู้เกี่ยวข้องมี โอกาสแก้ไข การเสนอผลการตรวจไม่ล่าช้า

ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี ผู้ให้ความหมายของผู้สอบบัญชีภาษีอากรไว้ดังนี้

กรมสรรพากร (2563 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร หมายถึง อ้างอิงตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร แบ่งออกเป็น 4 ส่วนสำคัญดังนี้ (1) ผู้ที่ขึ้นทะเบียน และได้รับใบอนุญาต เป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรจากอธิบดีกรมสรรพากร ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.98/2544ฯ (2) สามารถตรวจสอบและรับรองบัญชีเฉพาะห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก (ทุน ไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท) (3) ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ตามคำสั่ง กรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545ฯ สำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ขนาดเล็ก และ (4) จัดทำรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด ไว้ในคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.122/2545ฯ สำหรับการตรวจสอบห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก สำหรับการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก

นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทเพชร (2554) ได้ให้ความหมายไว้ ว่า ผู้สอบ บัญชีภาษีอากร หมายถึง บุคคลซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรได้กำหนดให้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบ และรับรองบัญชี และเสนอรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีต่อทบการเงินของห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลขนาดเล็ก ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร

สุเทพ พงษ์พิทักษ์ (2551 : เว็บไซต์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร หมายถึง ผู้ตรวจสอบบัญชี ซึ่งได้ขอขึ้นทะเบียนพร้อมทั้งได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากร ให้เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี โดยสามารถตรวจสอบได้เฉพาะในส่วนของห้างหุ้นส่วนจด ทะเบียนซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยเฉพาะในส่วนที่ได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องจัดทำบ การเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ตามกฎกระทรวงตาม พระราชบัญญัติการบัญชีพ.ศ. 2543

จากความหมายของผู้สอบบัญชีภาษีอากรดังกล่าวไว้ในข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร(Tax Auditor: TA) หมายถึง ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีตามอธิบดี กรมสรรพากรกำหนดให้ตรวจสอบและรับรองบัญชีเฉพาะห้างหุ้นส่วนที่ทุนจดทะเบียนไม่เกินห้า ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท โดยต้องไม่ อยู่ในระหว่างถูกพักหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือขาดต่อใบอนุญาตดังกล่าว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวรรณกรรมเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดสมมติฐานในการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ผู้สอบบัญชีภาษีอากร
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร

กรมสรรพากร (2563) ได้กล่าวว่า จากที่เศรษฐกิจโลกทำให้ภาคธุรกิจเอกชน ได้มีการขยายตัวสูงขึ้นนั้น ทำให้เกิดผลกระทบในประเทศไทยคือภาระที่จำนวนของผู้สอบบัญชีมีจำนวนที่ไม่เพียงพอต่อปริมาณงบการเงินที่ต้องมีการรับรองอย่างมีคุณภาพ หน่วยงานกำกับดูแลอย่างกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงได้ร่วมมือในการจัดให้มีมาตรการกับกรมสรรพากร เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาไม่ให้เกิดการขาดแคลนจำนวนผู้สอบบัญชีดังกล่าว ภาระทั้งนี้ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยกำหนดให้มีผลบังคับใช้เริ่มวันที่ 10 สิงหาคม 2543 และได้ทำการยกเลิกการตรวจสอบและรับรองบัญชีงบการเงินห้างหุ้นส่วนจำกัดที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกินห้าล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และมีสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท ซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

สืบเนื่องจากการยกเลิกตามที่กล่าวมา ส่งผลกระทบต่อกรมสรรพากรในเรื่องงบการเงินซึ่งกรมสรรพากรเห็นว่ายังคงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนดังกล่าวต้องจัดให้มีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร และต้องยื่นต่อกรมสรรพากร รวมทั้งแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลพร้อมด้วยในคราวเดียวกัน ทำให้ต้องแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งได้กำหนดผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีขึ้นมาใหม่ โดยให้เรียกผู้ประกอบการวิชาชีพนั้นว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor: TA) โดยให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ

กรมสรรพากรแยกเป็นคนละส่วนกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต(Certificate of Accountant: CPA) โดยกรมสรรพากรได้ออก ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีภาษีอากร ดังต่อไปนี้ **คุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร**

กรมสรรพากร ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากรไว้ดังนี้

1. สำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือประกาศนียบัตรทางการบัญชี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรอง เทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าปริญญาดังกล่าว ผู้ยื่นคำขอเข้าทดสอบจะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ไม่เกินวันที่ วันสุดท้ายของการรับสมัครในแต่ละครั้ง

2. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

3. มีสัญชาติไทย หรือมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้สอบบัญชีในประเทศนั้นได้

4. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

5. ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีเกี่ยวกับภาษีอากรหรือคดีอื่นที่อธิบดีเห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งความเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร

6. ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

7. ไม่เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักหรือถูกเพิกถอน ใบอนุญาต

8. ต้องผ่านการทดสอบตามที่อธิบดีกำหนด

การทดสอบความรู้ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะต้องผ่านการทดสอบตามที่อธิบดีกำหนดจำนวน 3 วิชา ได้แก่ วิชาการบัญชี วิชาการสอบบัญชี และวิชาความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย โดยแต่ละวิชามีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. วิชาการบัญชี ทดสอบความรู้การบัญชีเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน โดยครอบคลุมในเรื่องแม่บทการบัญชี การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงินตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน มาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้เป็นหุ้นส่วน การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย การบัญชีต้นทุนผลิตสินค้า ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (IFRS for Non-Publicly Accountable Entities : NPAEs) ที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ประกาศใช้ในปัจจุบัน

2. วิชาการสอบบัญชี ทดสอบความรู้เกี่ยวกับการสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ประกาศใช้ในปัจจุบัน และตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานและการรายงานสำหรับผู้สอบบัญชีภาษีอากร ตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร โดยครอบคลุมถึงหลักการสอบบัญชีและวิธีการรวบรวมหลักฐาน หลักพื้นฐานของการควบคุมภายใน การประเมินความเสี่ยง เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการตรวจสอบบัญชี การจัดทำกระดาษทำการ แนวการตรวจสอบ การสอบทานและการควบคุมงานสอบบัญชี จรรยาบรรณของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี

3. วิชาความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ทดสอบความรู้การบัญชีเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ อากรแสตมป์ หน้าที่เกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ การนำส่งภาษี การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย การจัดทำรายงานและบัญชีพิเศษตามประมวลรัษฎากร รวมถึงประกาศเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ประกาศและคำสั่งของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

การขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผู้ผ่านการทดสอบทุกวิชาจะต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร พร้อมชำระค่าธรรมเนียมต่ออธิบดีตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการทดสอบ การเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามที่กรมสรรพากรกำหนด คำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.98/2544 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ 146/2548 กำหนดการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องเข้ารับการอบรมทางด้านกฎหมายภาษีอากร และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพผู้สอบบัญชี ไม่น้อยกว่าเก้า ชั่วโมงต่อปีและอบรมทางด้านการศึกษาหรือมาตรฐานการสอบบัญชีสามชั่วโมงต่อปีจากองค์กรวิชาชีพบัญชีหรือหน่วยงานที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ

ใบอนุญาตของผู้สอบบัญชีภาษีอากรนั้น มีอายุ 5 ปี ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. อ้างอิงตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป.98/2544 ที่กรมสรรพากรกำหนด เรื่องการอบรม การเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยคำสั่งกรมสรรพากรที่ 146/2548 ว่าด้วยเรื่องการกำหนดในการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งได้กำหนดว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากร ต้องเข้ารับการอบรม ในด้านกฎหมายภาษีอากร รวมทั้งด้านความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในการสอบบัญชี โดยต้องเข้าอบรมด้านกฎหมาย

ภาษีอากรได้ไม่น้อยกว่าเก้าชั่วโมงต่อปี และต้องเข้าอบรมด้านการสอบบัญชี หรือด้านมาตรฐานการสอบบัญชี อีกจำนวนสามชั่วโมงต่อปี จากองค์การวิชาชีพบัญชี หรือหน่วยงานที่อธิบดีกรมสรรพากรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

2. การต่ออายุใบอนุญาต กรมสรรพากรได้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองบัญชี หรือหากมิได้ปฏิบัติหน้าที่ แต่ใบอนุญาตดังกล่าวหมดอายุ ต้องดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ถ้าใบอนุญาตหมดอายุ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรภายในสามเดือน ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นสุดลง โดยให้แนบสำเนาประกาศนียบัตรหรือ หนังสือรับรองผ่านการอบรมทางด้านภาษีอากร

- กรณีไม่สามารถยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรภายในสามเดือน ก่อนวันที่ใบอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถขอยื่นทำการต่ออายุได้ภายในหกเดือนก่อนวันที่ใบอนุญาตนั้นจะสิ้นสุด โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน หากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนก่อนใบอนุญาตนั้นจะสิ้นสุด ให้ถือว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรผู้นั้นหมดสภาพในการเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งหากประสงค์จะเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรต่อไปต้องเข้ารับการอบรมทางด้านกฎหมายภาษีอากรอีกเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบแปดชั่วโมง พ้นจากการถูกเพิกถอนใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิยื่นคำขอเพื่อขออนุญาตกลับมาเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้เมื่อเวลาผ่านไปเกินกว่าสามปี นับจากวันเพิกถอนใบอนุญาต แต่ต้องผ่านการทดสอบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของอธิบดีกรมสรรพากร

การปฏิบัติงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

1. จัดทำแนวทางการสอบบัญชีและต้องเก็บไว้เป็นหลักฐานสำหรับงานที่รับตรวจสอบเพื่อให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบ

2. จัดทำกระดาษทำการ เพื่อบันทึกและสรุปการตรวจสอบพร้อมข้อเสนอแนะที่ตรวจพบและต้องเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3. ทดสอบความถูกต้องของงบการเงิน บัญชี และเอกสารประกอบการลงบัญชี

4. ทดสอบการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

5. ตรวจสอบความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทางด้านภาษีอากร

6. ตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิทางบัญชี เป็นกำไรสุทธิ/ขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร

7. ตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษ

8. เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของบัญชี และต้องแจ้งพฤติการณ์ไว้ในรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ในกรณีที่พบว่าห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กมีพฤติการณ์ในการทำเอกสารประกอบการลงบัญชีหรือบันทึกบัญชี โดยเห็นว่าน่าจะไม่ตรงกับความเป็นจริง อันอาจเป็นเหตุให้ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็กนั้นมิต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลงกว่าที่ควรเสีย

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ความหมายของคุณภาพการสอบบัญชี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพการสอบบัญชี ไว้ดังนี้

ประภัสสร สมอออน (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง รายงานของผู้สอบบัญชี ที่แสดงถึงผลการดำเนินงานหรือรายงานทางการเงิน ในลักษณะของการเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อผู้ใช้รายงานทางการเงิน โดยปราศจากข้อผิดพลาดที่จะเกิดจากความเสี่ยงในการสอบบัญชี

วรรณนิภา อุ่นคำ (2557) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง ผลลัพธ์จากการดำเนินงานทางการสอบบัญชี ซึ่งเป็นตัวชี้ให้เห็นว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ ความชำนาญทางวิชาชีพอย่างเต็มที่ รวมทั้งปฏิบัติตามมาตรฐาน การสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยผ่านรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ปราศจากข้อผิดพลาดที่เป็น สาระสำคัญ และสามารถให้ความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้รายงานทางการเงิน

นุชรี มาสกา (2555) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง ความเป็นอิสระในด้านหลักฐานที่เพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงินของผู้สอบบัญชีในหน้ารายงาน ความสามารถในการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในแง่ของความถูกต้องและครบถ้วนของสาระสำคัญ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

นาริรัตน์ พลอยพุ่ม (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง การปราศจากข้อผิดพลาด ซึ่งจะเกิดจากความเสี่ยงในการตรวจสอบบัญชีโดยสามารถนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการวัดคุณภาพของงานสอบบัญชีได้ จากการรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งได้แสดงไว้ในรายงานทางการเงิน ในลักษณะของการเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อผู้ใช้รายงานทางการเงิน

นันทวรรณ วงศ์ไชย (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง การแสดงความเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชี เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมั่นในแง่ของความถูกต้องและความครบถ้วนของสาระสำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจ

นิพันธ์ เห็น โขชัยชนะ (2543) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง คุณภาพของรายงานผลการปฏิบัติงานที่ได้แสดงไว้ในรายงานทางการเงิน เพื่อเป็นข้อมูล สำหรับผู้ใช้งบการเงินนำรายงานทางการเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จากความหมายของคุณภาพการสอบบัญชีที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า คุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง การแสดงความเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชี อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในแง่ของความถูกต้องและความครบถ้วนของสาระสำคัญ ซึ่งก็เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการนำไปตัดสินใจ

ลักษณะคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality) สามารถวัดได้จากรายงานการสอบบัญชีที่มีลักษณะเชิงคุณภาพที่ดี โดยการประยุกต์แนวคิดจากหลักเกณฑ์และข้อกำหนดตามมาตรฐานการตรวจสอบ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2547)

1. **ด้านความถูกต้อง (Accuracy)** หมายถึง การไม่เกิดข้อผิดพลาด บิดเบือนข้อมูล และเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องของข้อความทุกประโยค รวมถึงตัวเลขที่ผู้ตรวจสอบได้รวบรวมประเมิน และสรุปนำเสนออย่างระมัดระวังและมีความถูกต้องแม่นยำ

2. **ด้านความเที่ยงธรรม (Objectiveness)** หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้องตามควร (Fair) ไม่ลำเอียงทั้งจากทัศนคติและการประเมินที่เป็นกลาง โดยพิจารณาจากความจริงและสถานการณ์รอบด้าน การสังเกตการณ์ การสรุปและการเสนอแนะของผู้ตรวจสอบต้องได้มาจากการกระทำที่ปราศจากอคติลำเอียง โดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น

3. **ด้านความชัดเจน (Clearness)** หมายถึง ความสามารถในการสื่อความหมายเพื่อเข้าใจในรายงานการสอบบัญชี โดยแสดงลำดับความเป็นเหตุเป็นผลชัดเจน หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็น หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิคต้องมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์ที่ใช้

4. **ด้านความกะทัดรัด (Conciseness)** หมายถึง การสื่อสารตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม การตัดทอนข้อความและคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไป โดยผู้ตรวจสอบยังคงต้องรักษาความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้ ตลอดจนความถูกต้องของการใช้ภาษาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย

5. **ด้านความสมบูรณ์ (Completion)** หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ คือ การไม่ขาดข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งควรประกอบด้วยข้อมูลสารสนเทศข้อสังเกตที่สนับสนุนข้อสรุป และข้อแนะนำที่เพียงพอ

6. ด้านความทันกาล (Timeliness) หมายถึง การเสนอรายงานต้องกระทำภายในเวลาที่ดี เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง การเสนอผลการตรวจไม่ควรล่าช้า และควรทำในระดับ “ด่วน” เพื่อช่วยให้การแก้ไขมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จากคำนิยามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น รายงานการสอบบัญชี หมายถึง ผลงานสำคัญของผู้สอบบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีจะต้องรับผิดชอบในส่วนที่มีนัยสำคัญต่อบุคคลทั่วไปที่ใช้ข้อมูล เนื่องจากการแสดงความเห็นต่องบการเงินในการรายงานของผู้สอบบัญชี และเป็นปัจจัยในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชีให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ดี ผู้สอบบัญชีย่อมต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เชิงผู้ประกอบการวิชาชีพที่ดี

ความรู้ความสามารถด้านการสอบบัญชี (Auditing Capability)

รายงานการสอบบัญชี เป็นผลงานสำคัญของผู้สอบบัญชี ซึ่งผู้สอบบัญชีจะต้องรับผิดชอบในส่วนที่มีนัยสำคัญต่อบุคคลทั่วไปที่ใช้ข้อมูล เนื่องจากการแสดงความเห็นต่องบการเงินในการรายงานของผู้สอบบัญชี และเป็นปัจจัยในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชีให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่ดี ผู้สอบบัญชีย่อมต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เชิงผู้ประกอบการวิชาชีพที่ดี

ความรู้ความสามารถด้านการสอบบัญชี (Auditing Capability) คณะกรรมการควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี (ก.บช.) คือ ความรู้ความสามารถที่ครอบคลุมเนื้อหาในส่วนต่าง ๆ สามารถทดสอบได้ดังต่อไปนี้ (สภาวิชาชีพบัญชี. 2554 : เว็บไซค์)

1. ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทั่วไป และแม่บทของมาตรฐานการสอบบัญชี หมายถึง กระบวนการของการรวบรวมและประเมินหลักฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ เพื่อระบุรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกัน ของสารสนเทศนั้นกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการสื่อสารผลลัพธ์ให้ผู้ใช้ที่สนใจ

2. ข้อตกลงในการรับงาน หมายถึง ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้สอบบัญชีกับลูกค้านในการรับงานสอบบัญชี ซึ่งจะต้องได้รับความพึงพอใจจากทั้งสองฝ่าย

3. การทุจริตและข้อผิดพลาด หมายถึง การกระทำที่ผิดกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการสอบบัญชี ซึ่งหากผู้สอบบัญชีไม่ปฏิบัติตาม ผู้สอบบัญชีจะต้องรับผิดชอบในความเสียหาย ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ทั้งทางกฎหมายและทางวิชาชีพสอบบัญชี

4. การวางแผนงานสอบบัญชี หมายถึง การกำหนดขอบเขตในการปฏิบัติงานวิธีการและระยะเวลาที่จะใช้ในการตรวจสอบ เพื่อรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอและเหมาะสม

5. ความเสี่ยงในการสอบบัญชี และความมีสาระสำคัญ หมายถึง ความเสี่ยงที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นที่ไม่เหมาะสม เมื่องบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

6. การควบคุมภายใน และความเสี่ยงจากการควบคุม หมายถึง ความเสี่ยงที่ระบบบัญชีหรือระบบการควบคุมภายใน ไม่สามารถป้องกันหรือตรวจพบ และแก้ไขการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงได้อย่างทันเวลา

7. ภาระค่าทำการของผู้สอบบัญชี หมายถึง เอกสารหรือบันทึกที่จัดทำขึ้นโดยผู้สอบบัญชีและเพื่อผู้สอบบัญชี หรือเอกสาร หรือบันทึกที่ผู้สอบบัญชีได้รับ และเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี

8. การเลือกตัวอย่างในงานสอบบัญชี หมายถึง การคัดเลือกตัวอย่างในงานสอบบัญชีที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของตน

9. หลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ผู้สอบบัญชีได้รับ หรือรวบรวมจากการใช้วิธีการตรวจสอบมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป

10. วิธีการรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชี และวิธีการตรวจสอบในสาระสำคัญของรายการต่าง ๆ หมายถึง วิธีการเก็บรวบรวมหลักฐานการสอบบัญชี เพื่อสนับสนุนสิ่งที่ผู้บริหารให้การรับรองไว้เกี่ยวกับงบการเงินในลักษณะต่าง ๆ

11. มรรยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หมายถึง มารยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่จะต้องรักษามารยาทตามที่กำหนดโดยกระทรวง 5 หมวด ได้แก่

11.1 ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

11.2 ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

11.3 มรรยาทต่อลูกค้า

11.4 มรรยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

11.5 มรรยาททั่วไป

12. การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี หมายถึง การควบคุมคุณภาพในงบการเงินของผู้สอบบัญชีในรายงานการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการสร้างความเชื่อมั่นในส่วนของความถูกต้อง และครบถ้วนในสาระสำคัญ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

13. การใช้บริการหรือผลงานของบุคคลอื่น หมายถึง การนำเอาผลงานหรือข้อสรุปจากรายงานการเงินของบุคคลอื่น มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของตนเอง

14. การเขียนรายงานการสอบบัญชี หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนและเป็นทางการ เกี่ยวกับข้อสรุปจากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีไปยังผู้ใช้ ซึ่งเป็นผลงานขั้นสุดท้ายของการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

ดังนั้นถือเป็นหน้าที่อันสำคัญของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่จะแสดงความเห็นต่องบการเงินอย่างอิสระไม่ลำเอียง เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถใช้งบการเงินอย่างมั่นใจ โดยต้องถือว่า

ผู้ตรวจสอบภายนอกเป็นเพียงคนกลุ่มเดียวที่สามารถทำงานนี้ได้ เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีความเป็นอิสระในการแสดงความเห็น และที่สำคัญคือได้รับอนุญาตให้ตรวจสอบงบการเงิน

การเพิ่มระดับความรู้ความสามารถการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่ดีต้องเป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล รวมทั้งสามารถทำงานที่ต้องอาศัยความสามารถเฉพาะด้านได้ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพต้องรู้จักเพิ่มระดับความสามารถการทำงานของตนเอง และควรต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากด้านบัญชีและการสอบบัญชี พื้นฐานในการเพิ่มระดับความสามารถการทำงาน หมายถึง ต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลาที่มีการศึกษาการทำงานจากประสบการณ์จริง การหาความรู้จากผู้ที่ปฏิบัติงานประจำ การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรเพิ่มระดับความสามารถการทำงานของตนเองโดยสามารถพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดผลที่ต้องการได้จากงานที่ตนเองทำให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ
2. มียุทธศาสตร์ความรู้ในด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ เพื่อแสดงระดับความสามารถ ในการทำงานของตนเอง
3. มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การมีความรู้ความสามารถ ทางด้านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
4. สามารถกำหนดหลักการที่สำคัญในหน้าที่หลักๆ ได้ เช่น การสอบทานการประเมินความเสี่ยง การจัดทำรายงานทางการเงิน เป็นต้น
5. ทราบถึงความต้องการในบทบาทอื่น ๆ ที่เฉพาะเจาะจง เช่น หน้าที่ความรับผิดชอบที่ผู้สอบบัญชีได้รับเฉพาะกรณี
6. มีการประเมินผลงานเสมอ ทั้งการประเมินตนเองและการประเมินจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ
7. มีความรู้ในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น
8. ในการประเมินที่เหมาะสม โดยต้องกำหนดกรอบการตรวจสอบให้ชัดเจนทั้งผู้ตรวจสอบ และผู้ได้รับการตรวจสอบ

การควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี

นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร (2545, 4 - 2) จากมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่างานตรวจสอบมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีของธุรกิจย่อมต้องตระหนักถึง

คุณภาพงานสอบบัญชี เพื่อกำหนดนโยบายของสำนักงานสอบบัญชี และวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ ลักษณะ ระยะเวลา ขอบเขตนโยบาย และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชีขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ขนาดของกิจการที่ตรวจสอบ ลักษณะของบริการและข้อพิจารณาด้านต้นทุนและผลประโยชน์ (มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้าที่ 5) ดังนั้น สำนักงานสอบบัญชีแต่ละแห่งจึงอาจมีนโยบาย และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุม คุณภาพงานสอบบัญชีที่แตกต่างกัน นโยบายการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่นำมาใช้ในสำนักงานสอบบัญชี โดยทั่วไปจะรวมถึงข้อกำหนดของวิชาชีพ ความชำนาญและความรู้ความสามารถ การมอบหมายงาน การแบ่งงาน การขอคำปรึกษาหารือ การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งลูกค้ำและการติดตาม (มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ย่อหน้า 6) โดยส่วนใหญ่ธุรกิจขนาดย่อมมักตรวจสอบโดยสำนักงานสอบบัญชีขนาดเล็ก ซึ่งอาจไม่มีการมอบหมายงานตรวจสอบ และการแบ่งงานอย่างเพียงพอ กล่าวคือ ผู้สอบบัญชีอาจปฏิบัติงานตรวจสอบธุรกิจขนาดย่อมแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่มีผู้ช่วยหรือมีผู้ช่วยเพียงไม่กี่คน ในบางสถานการณ์ผู้สอบบัญชีอาจจำเป็นต้องขอคำปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสม ทั้งจากภายในและภายนอกสำนักงาน เมื่อมีความจำเป็น หรือในกรณีที่ต้องอาศัยวิจารณญาณในประเด็นการตรวจสอบที่มีความซับซ้อนหรือผิดปกติ อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างของวิธีการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่แสดงไว้ในมาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 ก็ยังสามารถนำมาใช้ได้ภายในขอบเขตที่ผู้สอบบัญชีของธุรกิจขนาดย่อมเห็นว่าจำเป็น ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีมั่นใจว่างานตรวจสอบงบการเงินของธุรกิจขนาดย่อมเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี

มาตรการในการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี

ความเชื่อถือได้ของผู้ประกอบวิชาชีพมักจะอยู่ที่ผลงาน ผู้สอบบัญชีก็เช่นเดียวกัน หากงานสอบบัญชีมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ผู้สอบบัญชีก็ย่อมจะได้รับความนิยมและเชื่อถือจากลูกค้ำด้วยเหตุนี้ผู้สอบบัญชีจำเป็นต้องมีมาตรการในการควบคุมงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพเสมอ มาตรการในการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี หมายถึง การที่ผู้สอบบัญชีกำหนดให้มั่นนโยบายและวิธีการต่าง ๆ ที่จะควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ในที่นี้จะได้อธิบายถึงมาตรการในการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีโดยแบ่งออกเป็น 2 เรื่อง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544, 133 - 134) ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพทั่วไป

การควบคุมคุณภาพ หมายถึง การควบคุมคุณภาพของงานสอบบัญชีโดยทั่ว ๆ ไปของสำนักงาน โดยรวม ผู้สอบบัญชีโดยเฉพาะหัวหน้าสำนักงานผู้รับผิดชอบในการบริหารสำนักงาน ควรกำหนดนโยบายและวิธีการที่จะควบคุมงานสอบบัญชีโดยทั่ว ๆ ไปเพื่อให้ผู้ร่วมงาน ผู้ควบคุม

งานและผู้ช่วยถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน นโยบายและวิธีการดังกล่าวควรครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความอิสระ ความมีอิสระเป็นเรื่องสำคัญที่สุดในการประกอบวิชาชีพของผู้สอบบัญชี ดังนั้นผู้สอบบัญชีจึงต้องกำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับความอิสระ เพื่อให้ผู้ร่วมงานและผู้ช่วยถือปฏิบัติ นโยบายและวิธีการนั้นควรสอดคล้องกับกฎหมายเกี่ยวกับการสอบบัญชีและมรรยาทวิชาชีพ วิธีการที่สำคัญอันหนึ่งในการดูแลเรื่องความเป็นอิสระของผู้ร่วมงานและผู้ช่วยก็คือการขอให้ผู้ร่วมงานและผู้ช่วยให้คำยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ไม่มีส่วนได้เสียในสินทรัพย์หรือหน้าที่การงานในกิจการซึ่งเป็นลูกค้านៃสำนักงาน หรือของงานที่มอบหมายให้ตรวจสอบ

1.2 การจัดการด้านผู้ช่วย ผู้สอบบัญชีจะต้องมีมาตรการและวิธีการในการคัดเลือกว่าจ้างผู้ช่วยที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ผู้สอบบัญชีควรกำหนดพื้นฐานการศึกษาและประสบการณ์ไว้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ช่วยในระดับต่าง ๆ กัน นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีจะต้องมีนโยบายที่แน่ชัดที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ช่วย และควรมีการวัดผลงานเป็นระยะ ๆ พร้อมกับการให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่ยังมีอยู่

1.3 การพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพ ในการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีตลอดจนผู้ร่วมงานและผู้ช่วยจะต้องมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป คุณสมบัติในข้อนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง มิฉะนั้นจะทำให้งานสอบบัญชีขาดคุณภาพและไม่เป็นที่เชื่อถือของบุคคลอื่น ผู้สอบบัญชีจึงจำเป็นต้องมีนโยบายและมาตรการในการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพให้แก่ตนเอง ผู้ร่วมงานและผู้ช่วยด้านอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพ

1.4 การมอบหมายงาน ผู้สอบบัญชีควรจัดให้มีมาตรการในการมอบหมายงานสอบบัญชีให้เหมาะสมกับความสามารถ และคุณสมบัติของผู้ที่จะไปปฏิบัติงานสอบบัญชีนั้นในการมอบหมายงานควรมีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับกำลังคน และคุณสมบัติของผู้ที่จะปฏิบัติงานในแต่ละระดับ แล้วพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวเพื่อมอบหมายงานให้ตามแผนที่วางไว้ นอกจากนี้ควรมีมาตรการในการติดตามผลเป็นระยะ ๆ เพื่อคว่าผู้ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติงานได้ผลตามที่มุ่งหมายไว้หรือไม่

1.5 การให้คำปรึกษา งานสอบบัญชีแต่ละงานมักจะแตกต่างกันไปนอกจากนั้นกิจการที่ตรวจสอบก็มักจะมีธุรกิจที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้นในการปฏิบัติงานผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยอาจจะต้องการคำปรึกษาหารือจากผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญที่กล่าวถึงอาจมีความเชี่ยวชาญในธุรกิจประเภทต่าง ๆ

1.6 การรับงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีควรมีนโยบายและแนวทางในการพิจารณา รับงานสอบบัญชี ในกรณี que เห็นว่าการปฏิบัติงานไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ เช่น มีปัญหาในเรื่อง ความสุจริตของผู้บริหาร หรือบัญชีเอกสารและหลักฐานไม่เรียบร้อย ผู้สอบบัญชีควรปฏิเสธที่จะ รับงานสอบบัญชีนั้น ผู้สอบบัญชีที่มีผู้ร่วมงานอยู่ในสำนักงานเดียวกันควรมีแนวปฏิบัติที่ เหมือนกันวิธีการที่สำคัญก่อนที่จะตัดสินใจรับงานนั้น

2. การควบคุมคุณภาพเฉพาะงาน

การควบคุมคุณภาพเฉพาะงาน หมายถึง การควบคุมคุณภาพในแต่ละงานสอบบัญชีโดย ผู้สอบบัญชีซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานนั้น การควบคุมคุณภาพประเภทนี้ส่วนใหญ่จะครอบคลุมถึง เรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การมอบหมายงาน การมอบหมายงานในส่วนนี้ หมายถึง การมอบหมายงาน ตรวจสอบในแต่ละบัญชีหรือรายการให้แก่ผู้ช่วย ผู้สอบบัญชีจะต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้ช่วย เป็นสำคัญ ผู้ช่วยที่มีความสามารถและประสบการณ์สูงควรได้รับมอบหมายงานที่สำคัญหรือยาก ส่วนผู้ช่วยที่ยังมีประสบการณ์น้อยก็ต้องมอบหมายงานที่ง่ายหรือสำคัญน้อยลงไป

2.2 การสั่งการ ในการปฏิบัติงานสอบบัญชีผู้ช่วยจะต้องทำงานให้ได้ผลเสมือน หนึ่งผู้สอบบัญชีไปปฏิบัติงานเอง ดังนั้นคำสั่งงานจึงต้องละเอียด ชัดเจน และเป็นลายลักษณ์อักษร ปกติคำสั่งงานตรวจสอบมักจะเป็นแนวการตรวจสอบ ซึ่งจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการ ตรวจสอบและการทดสอบอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม การสั่งงานนี้จะต้องรวมไปถึงการชี้แจงเกี่ยวกับ หน้าที่และงานที่มอบหมายให้แก่ผู้ช่วย

2.3 การควบคุมดูแล เมื่อได้มอบหมายงานแก่ผู้ช่วยแล้ว ผู้สอบบัญชีจะต้อง ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ช่วย โดยการติดตามผลเป็นระยะ ๆ ผู้สอบบัญชีอาจขอให้ผู้ช่วย รายงานความก้าวหน้าของงาน ตลอดจนแจ้งให้ทราบถึงปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน แล้วให้ คำปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด การสอบทานงานผู้สอบบัญชีจะต้องสอบทานงานของผู้ช่วยเพื่อให้ แน่ใจว่างานที่ผู้ช่วยทำนั้นได้ผลตามวัตถุประสงค์ของการสอบบัญชี และเป็นไปตามแนวการสอบ บัญชีที่กำหนดไว้ในงานสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้สอบบัญชีจะต้อง สอบทานผลการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ผลการตรวจสอบ การจดบันทึกผลการ ตรวจสอบและการจัดทำรายงานด้วย

การปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่ดี

สมาคมการบัญชีอเมริกา (The American Accounting Association : AAA) ได้ให้นิยามไว้ว่า การปฏิบัติงานสอบบัญชี (Audit Practice) หมายถึง กระบวนการของการรวบรวมและประเมินหลักฐานเกี่ยวกับสารสนเทศ เพื่อระบุและรายงานเกี่ยวกับระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศนั้นกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และการสื่อสารผลลัพธ์ให้ผู้ผู้ใช้ที่สนใจ

การปฏิบัติงานสอบบัญชีควรปฏิบัติโดยผู้มีความรู้ ความสามารถและความเป็นอิสระ จากคำนิยามข้างต้น การปฏิบัติงาน การสอบบัญชีเกี่ยวข้องกับเรื่องต่อไปนี้ (นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร. 2552)

1. ด้านการรวบรวมและการประเมินหลักฐาน (Accumulating and Evaluating Evidence) หมายถึง หลักฐานการสอบบัญชี หมายถึง ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใด ๆ ที่ผู้สอบบัญชีได้รับและใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปว่าข้อมูลที่ตรวจสอบนั้นแสดงไว้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีให้เพียงพอและเหมาะสม โดยใช้วิธีการตรวจสอบและการประเมินหลักฐานการสอบบัญชานั้นเพื่อนำไปสู่การสรุปผล

2. ด้านสารสนเทศและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (Information and Established Criteria) หมายถึง สารสนเทศที่ตรวจสอบนั้นควรอยู่ในรูปแบบที่สามารถพิสูจน์ได้ และมีหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ผู้สอบบัญชีสามารถนำไปใช้ประเมินสารสนเทศดังกล่าวได้ หลักเกณฑ์ที่ผู้สอบบัญชีใช้ในการประเมินขึ้นอยู่กับลักษณะของสารสนเทศที่ตรวจสอบ

3. ด้านความรู้ความสามารถและความเป็นอิสระ (Competence and Independence) หมายถึง ผู้สอบบัญชีควรมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพเป็นพิเศษเช่นเดียวกับวิชาชีพอิสระอื่น ๆ และควรมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและการสอบบัญชีที่ได้รับจากการศึกษาในสถาบันการศึกษา และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพและควรมีทัศนคติและความคิดที่เป็นอิสระ

4. ด้านการจัดทำรายงานทางการสอบบัญชี (Audit Reporting) หมายถึง รายงานถือเป็นผลงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งใช้สื่อสารผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ใช้ รายงานของผู้สอบบัญชีแต่ละประเภทมีลักษณะแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของงานที่ปฏิบัติและข้อสรุปของการปฏิบัติงาน แต่รายงานของผู้สอบบัญชีควรแจ้งให้ผู้ใช้อินพุตทราบถึงระดับความสอดคล้องต้องกันของสารสนเทศที่ตรวจสอบและหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากแนวคิดคุณภาพการสอบบัญชีทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แนวคิดหลักเกณฑ์และข้อกำหนดตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทางวิชาชีพตรวจสอบภายใน รหัส

2420 ของสถาบันผู้ตรวจสอบภายใน (2545) มาเป็นกรอบในการศึกษา ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความเที่ยงธรรม ความชัดเจน ความกะทัดรัด ความคิดสร้างสรรค์ ความสมบูรณ์ และความทันกาล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

กิตติคม จีนเหรียญ (2562) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ อิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐาน การสอบบัญชีที่ดีและความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดีความสามารถทางการบริหารงาน และคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ความรู้ความสามารถ มีอิทธิพล ต่อคุณภาพการสอบบัญชี 2) คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดีมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีและ 3) ความสามารถทางการบริหารงาน มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี

ศิริณา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่นไว (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชี โดยมีประสบการณ์ในงานสอบบัญชี 12 ปี และส่วนมากเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเที่ยงธรรม ยกเว้นปัจจัยด้านประสบการณ์งานสอบบัญชีด้านความเชี่ยวชาญ านาญของผู้สอบบัญชีและด้านความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีที่ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีภาษีอากร และสามารถพัฒนาให้เหมาะสมกับงานสอบบัญชีภาษีอากรในอนาคตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

อมรรัตน์ บุรณะพล และปวีณา คำพุกกะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของจริยธรรมและการฝึกอบรมของนักบัญชีที่มีต่อความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการ

ปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ และการฝึกอบรมของนักบัญชี มีผลต่อความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลัดดาวัลย์ ยอดบัว (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของการควบคุมการสอบบัญชีมีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพฯและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีตำแหน่งผู้จัดการ ประสบการณ์ในการทำงานด้านสอบบัญชีมากกว่า 15 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการสอบบัญชี จำแนกรายด้าน โดยรวมของผู้สอบบัญชี อยู่ใน ระดับสูง และมีตราয়ด้านอยู่ในระดับสูง สรุปได้ว่า การควบคุมการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์และ ผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล สามารถนำไปใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติงานการสอบบัญชีให้ เป็นไปตามข้อกำหนดและทันต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานของการสอบ บัญชีระหว่างประเทศ และยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

พจณี ศรีสุนนท์ (2560) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ผลกระทบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า จรรยาบรรณวิชาชีพสอบบัญชี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (2) ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ด้านการรักษาความลับ (4) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ปฏิบัติงานให้ (5) ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพผู้สอบบัญชีให้งานสอบบัญชีเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าหรือผู้รับตรวจรวมถึงกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลจากงบการเงิน

ภัชรพรรณ กรรโณ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผย การสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า (1) ปัจจัยเกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีมีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยการสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยปัจจัยที่มีผลกระทบสูงสุด คือ ด้านความรับผิดชอบต่อการสื่อสารเรื่องการเปิดเผยข้อมูล และ (2) ปัจจัยการสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบมีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยการสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบใน

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยปัจจัยที่มีผลกระทบสูงสุดคือ ด้านความเชื่อมั่นในการจัดการสื่อสารสำคัญการตรวจสอบ

มารีนี กอรา และกุลวดี ลิ้มอุสัน โน (2560) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีการบริหาร ความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้และทดสอบผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ผลการศึกษาพบว่า 1) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=3.99, S.D.=0.62$) 2) การบริหารความเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=3.94, S.D.=0.61$) 3) คุณภาพของรายงานการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=4.07, S.D.=0.61$) 4) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 5) การบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รัชณี บินยาเซ็น (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบอยู่ในระดับมาก ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากมีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานได้รับการสนับสนุน ข้อเสนอแนะคือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถด้วยความชำนาญอย่างระมัดระวังรอบคอบมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีคุณธรรม ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพ ทางการบัญชีและทักษะทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติทางงานการสอบบัญชียิ่งขึ้นไป

ณัฐธิดา จินมอญ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ของความเป็น มืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการ ติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่ง ประเทศไทย แต่ด้านทักษะการจัดการองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบ บัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ สร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี เพื่อปรับปรุงและพัฒนา งานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากขึ้น

นวพร ชูเปี้ยเต็ง (2559) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและ จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ผลวิจัยพบว่า จรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบ ไปด้วย ด้านความรับผิดชอบต่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่ปฏิบัติงานให้ ด้านความซื่อสัตย์ ด้าน มาตรฐานการตรวจสอบ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และด้านความเป็นอิสระ เป็น องค์ประกอบสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะในการปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ ความสามารถด้านสอบบัญชี ด้านบัญชี ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลต่อ คุณภาพการสอบบัญชี

กมลทิพย์ ศรีประไหม (2558) ได้ทำการวิจัยผลกระทบของความรับผิดชอบต่อในการสอบ บัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบต่อในการสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบต่อตามกฎหมาย มีความสัมพันธ์และ ผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความ สมบูรณ์ ด้านความสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล ความรับผิดชอบต่อในการสอบบัญชีด้านความ รับผิดชอบต่อในรายงานการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชี ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความ สมบูรณ์ ด้านความสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล และความรับผิดชอบต่อในการสอบบัญชีด้าน ความรับผิดชอบต่อตามหลักการวิชาชีพมี ความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชีด้านความถูกต้อง ด้านความสมบูรณ์และ ด้านความทันกาล

จินตหรา แสนสามารถ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการมีจุดยื่นที่มั่นคงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การมีจุดยื่นที่มั่นคงในการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความเที่ยงธรรม และด้านความทันกาล การมีจุดยื่นที่มั่นคงในการปฏิบัติงาน การสอบบัญชี ด้านความขยันหมั่นเพียร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชีโดยรวม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด และด้านความทันกาล การมีจุดยื่นที่มั่นคงใน การปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพ การสอบบัญชีโดยรวม ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน และด้านความสมบูรณ์ การมีจุดยื่นที่มั่นคงในการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง และด้านความเที่ยงธรรม และการมีจุดยื่นที่มั่นคงในการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล

ประภัสสร สมอออน (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอิสระในการสอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นอิสระในการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากรควรยึดมั่นในจรรยาบรรณในวิชาชีพ มุ่งเน้นการปฏิบัติงาน ตรวจสอบและรับรองบัญชีอย่างเป็นอิสระ เป็นกลาง ปราศจากอคติและความลำเอียง ไม่พยายามแสดงความคิดเห็นหรือสรุปรายการการสอบบัญชีให้บิดเบือนข้อเท็จ ซึ่งส่งผลให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดการเข้าใจผิด อีกทั้งยังควรหลีกเลี่ยงการมีผลประโยชน์ขัดแย้งด้วยการกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนให้ชัดเจน และไม่ตรวจสอบและรับรองบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การสอบบัญชีมีคุณภาพ

อัมพร เทียงตระกูล (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ และคุณค่าทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตภายใต้มาตรฐานสากลที่มีผลต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ใช้บริการกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการวิจัยพบว่า

1. เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในสภาพปัจจุบันและที่บริษัทต้องการแตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ และคุณค่าทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มเทคโนโลยี

2. ในสภาพปัจจุบันของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม คุณค่าทางวิชาชีพมีผลกระทบทางตรงในเชิงบวก และความรู้ทางวิชาชีพมีผลกระทบทางอ้อมในเชิงบวกมากที่สุดต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ 0.01 สำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่บริษัทต้องการของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม ทักษะทางวิชาชีพมีผลกระทบทางตรงในเชิงบวก และความรู้ทางวิชาชีพมีผลกระทบทางอ้อมในเชิงบวกต่อการดำเนินงานของผู้ใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนในสภาพปัจจุบันของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่บริษัทต้องการ ของกลุ่มเทคโนโลยี ทักษะทางวิชาชีพมีผลกระทบทางตรงในเชิงบวก และความรู้ทางวิชาชีพมีผลกระทบทางอ้อมในเชิงบวกต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ใช้บริการอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

3. การดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มเทคโนโลยีได้รับผลกระทบจากความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพและคุณค่าทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตภายใต้มาตรฐานสากลในสภาพปัจจุบันและที่บริษัทต้องการผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

นุชรี มาสกา (2555) ได้ทำการวิจัยผลกระทบของการปฏิบัติงานการสอบบัญชีที่ดีที่มีคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่ดี มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ควรพัฒนาความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสอบบัญชี และควรปรับปรุง พัฒนา และเสริมสร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อวิชาชีพบัญชีในอนาคตต่อไป

นันทวรรณ วงศ์ไชย (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความเป็นมืออาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านบุคคลด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และด้านองค์กร มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้าน

ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ ด้านการรักษาความลับ ด้านการปฏิบัติตน เชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเป็นอิสระ ด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงานและด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล

สุนิษา ธงจันทร์ (2552) ได้ศึกษา ผลกระทบของคุณลักษณะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการประยุกต์ใช้มาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ด้านการใช้วิจารณญาณในการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ และมีความเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล

จารุมน ศรีสันต์ (2550) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าวิชาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย พบว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณค่าวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณธรรม ด้านเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านมรรยาทแห่งวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ต่อสังคม และด้านความตั้งใจที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพ การสอบบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า คุณค่าวิชาชีพ ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความเป็นอิสระ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านมรรยาทต่อวิชาชีพ และด้านความตั้งใจที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความถูกต้อง ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล

งานวิจัยต่างประเทศ

Kilgore, Radich and Harrison (2011) ได้กล่าวไว้ว่า คุณภาพการสอบบัญชีเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญที่ลูกค้าและผู้ใช้รายงานการตรวจสอบจะได้รู้ถึงการบริการการสอบบัญชีที่สามารถตอบสนองความต้องการของทุกฝ่ายได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และยุติธรรม ซึ่งคุณลักษณะการสอบบัญชีนี้จะได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชีตามกฎหมายข้อบังคับด้านการสอบบัญชีอย่างมืออาชีพ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและเกิดภาพลักษณ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี พร้อมทั้งแสดงถึงประสิทธิผล ความสมบูรณ์และความซื่อสัตย์ในกระบวนการสอบบัญชี รวมถึงทำให้กระบวนการติดตามและส่งเสริมดูแลกิจการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิผลผ่านการตรวจสอบที่มีคุณภาพ

Bedard (1989) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมและความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์การทำงานมากจะมีพฤติกรรมไม่แตกต่างกับผู้สอบบัญชีฝึกหัด แต่ด้านความเข้าใจในการตัดสินใจแก้ปัญหาของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความชำนาญมาก จะสามารถแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานสอบบัญชีได้ดีกว่าผู้สอบบัญชีฝึกหัด โดยการเปรียบเทียบผู้สอบบัญชีที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์การทำงานมากกว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตฝึกหัดที่มีประสบการณ์และการทำงานน้อยกว่าต่อการวางแผนงานการสอบบัญชีและการใช้วิธีการตรวจสอบ

DeAngelo (1981a, 1981b) กล่าวว่า คุณภาพการสอบบัญชี คือ คุณภาพ ของรายงานทางการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยที่รายงานทางการเงินนั้นจะมีลักษณะ ของความถูกต้อง ความเที่ยงธรรม ความชัดเจน ความกระชับรัด ความสมบูรณ์ และความทันต่อเวลา โดยที่ผู้สอบบัญชีนั้นจะต้องมีความเป็นอิสระทางความคิดและสามารถ ตรวจสอบ ประเมินผลได้โดยปราศจากอิทธิพลใด ๆ ครอบงำ โดยคุณภาพของการสอบบัญชีนั้นจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับบริษัทหรือชื่อเสียงของบริษัทได้ ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าได้เป็นอย่างดี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ตัวแปร

ลำดับ	ผู้วิจัย(ปี)	ความรู้ ความสามารถ			ความเชี่ยวชาญ ในวิชาชีพ					ประสบการณ์จากการ ทำงาน				ทักษะ ทางวิชาชีพ				คุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1	กิตติคม จินห์ริยงู (2562)	✓	✓	✓														✓
2	ศิรินภา อันทรง พร้อมพร ภูวดิน และสมใจ บุญหมื่น ไวย (2562)									✓	✓	✓						✓
3	อมรรัตน์ บุรณะพล และปวีณา คำ พุกกะ (2562)				✓	✓	✓	✓	✓									✓
4	ลัดดาวัลย์ ยอดบัว (2561)									✓	✓	✓						✓
5	พจนีย์ ศรีสุนนท์ (2560)	✓	✓	✓														✓
6	กัษรพรรณ กรร โธ (2560)									✓	✓	✓						✓
7	มารีนี กอรา และกุลวดี ลิ้มอุสัน โน (2560)												✓	✓	✓	✓	✓	✓
8	รัชณี บินยาเซ็น (2560)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	✓	✓
9	ณัฏฐวิดา จินมอญ (2559)												✓	✓	✓	✓	✓	✓
10	นภาพร ชูเปี้ยเต็ง (2559)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓									✓
11	กมลทิพย์ ศรีประโหม (2558)				✓													✓
12	จินตหรา แสนสามารถ (2557)				✓	✓	✓	✓	✓									✓

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ผู้วิจัย(ปี)	ความรู้ ความสามารถ			ความซื่อสัตย์ ในวิชาชีพ					ประสบการณ์จากการ ทำงาน				ทักษะ ทางวิชาชีพ				คุณภาพ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
13	ประภัสสร สมออน					✓	✓											✓
14	อัมพร เทียงตระกูล (2557)	✓	✓	✓									✓	✓	✓	✓	✓	✓
15	นุชรี มาสกา (2556)						✓	✓										✓
16	นันทวรรณ วงศ์ไชย (2552)				✓	✓	✓	✓	✓									✓
17	สุนิษา ธงจันทร์ (2552)																	✓
18	จารุมน ศรีสันต์ (2550)																	✓
19	Lilgore, Radich and Harrison (2011)																	✓
20	Bedard (1989)																	✓
21	DeAngelo (1981)																	✓

ที่มา : จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ :

1. ความรู้ความสามารถด้านบัญชี
3. ความรู้ความสามารถด้านภาษีอากร
5. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความมีคุณธรรม
7. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา
9. ประสบการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ
11. ประสบการณ์จากการทำงานด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชี
13. ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่
15. ทักษะทางวิชาชีพทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร
17. คุณภาพการสอบบัญชี
2. ความรู้ความสามารถด้านสอบบัญชี
4. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่
6. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ
8. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการรักษาความลับ
10. ประสบการณ์จากการทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการ
12. ทักษะทางวิชาชีพทางปัญญา
14. ทักษะทางวิชาชีพทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
16. ทักษะทางวิชาชีพทางองค์กรและการจัดการธุรกิจ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยแบ่งการดำเนินการศึกษาออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร และตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การศึกษานี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาในกลุ่มผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร การเลือกประชากรกลุ่มนี้เป็นผลจากการที่เป็นกลุ่มนักบัญชีทางด้านการตรวจสอบและรับรองงบการเงินให้แก่ธุรกิจต่าง ๆ ในขนาดย่อม ซึ่งถือเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยและยังเป็นกลุ่มประชากรที่สามารถระบุจำนวนที่แน่นอนได้ โดยเป็นกลุ่มประชากรที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อ “ผู้สอบบัญชีภาษีอากร” ซึ่งประกาศไว้ใน เว็บไซต์ของกรมสรรพากร ณ วันที่ 15 กันยายน 2562 จำนวน 1,606 คน (กรมสรรพากร,2562)

3.1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่าง 5% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของประชากร
 e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{1606}{1+1606(0.05)^2}$$

$$n = 320.24 \approx 321 \text{ คน}$$

จากการแทนค่าในสูตรได้ขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 321 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง โดยแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเป็นแบบ Likert Scale 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ Likert Scale	ความคิดเห็น
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

นอกจากนั้น ในแบบสอบถามยังได้มีการออกแบบคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ถามอย่างอิสระ ซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพนี้จะนำมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ผลการสำรวจ

โครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 6 คำถามครอบคลุมข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นกลุ่มวิชาชีพบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานเป็นผู้สอบบัญชี ภาษีอากร (TA) จำนวนผู้ใช้บริการในการตรวจสอบต่อปี และบริการอื่นนอกเหนือจากงานตรวจสอบบัญชี ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว

ส่วนที่ 2 ระดับความเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย 12 คำถาม ครอบคลุมความรู้ 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ความรู้ด้านบัญชี จำนวน 5 คำถาม
- 2.2 ความรู้ด้านสอบบัญชี จำนวน 3 คำถาม
- 2.3 ความรู้ด้านภาษีอากร จำนวน 4 คำถาม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย 20 คำถาม
ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่

- 3.1 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จำนวน 4 คำถาม
- 3.2 ความมีคุณธรรม จำนวน 4 คำถาม
- 3.3 การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ จำนวน 4 คำถาม
- 3.4 การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา จำนวน 4 คำถาม
- 3.5 การรักษาความลับ จำนวน 4 คำถาม

ส่วนที่ 4 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านประสิทธิภาพการทำงาน ประกอบด้วย 10
คำถามครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่

- 4.1 ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ จำนวน 4 คำถาม
- 4.2 จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ จำนวน 2 คำถาม
- 4.3 ระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชี จำนวน 4 คำถาม

ส่วนที่ 5 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับทักษะวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีครอบคลุม
ประกอบด้วย 6 คำถาม ได้แก่

- 5.1 ทักษะทางปัญญา จำนวน 1 คำถาม
- 5.2 ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน จำนวน 1 คำถาม
- 5.3 ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล จำนวน 2 คำถาม
- 5.4 ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร จำนวน 1 คำถาม
- 5.5 ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ จำนวน 1 คำถาม

ส่วนที่ 6 ความเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
ครอบคลุม 6 ด้าน ประกอบด้วย คำถาม 11 ได้แก่

- 6.1 ด้านความถูกต้อง จำนวน 3 คำถาม
- 6.2 ด้านความเที่ยงธรรม จำนวน 3 คำถาม
- 6.3 ด้านความกะทัดรัด จำนวน 2 คำถาม
- 6.4 ด้านความสมบูรณ์ จำนวน 2 คำถาม
- 6.5 ด้านความทันกาล จำนวน 1 คำถาม

ส่วนที่ 2-6 ข้อคำถามเป็นระดับความคิดเห็นแบบ Likert Scale 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ Likert Scale	ความคิดเห็น
5	เห็นด้วยมากที่สุด
4	เห็นด้วยมาก
3	เห็นด้วยปานกลาง
2	เห็นด้วยน้อย
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ประกอบด้วย 4 คำถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับร่าง

3.3.1.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามฉบับร่างโดยส่งแบบสอบถามฉบับร่างไปยังผู้เชี่ยวชาญ ปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ในการตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ (ธีรชาติ ชรรวมวงศ์, 2551)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

3.3.1.2 หลังจากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

3.3.1.3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของ (IOC) ของแบบสอบถามฉบับร่างของการศึกษาในครั้งนี้ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาที่ระดับ 1 ถึง 5 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

3.3.2 การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามฉบับร่าง หลังจากได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับร่างแล้ว ได้ทำ pilot test แบบสอบถามจากผู้สอบบัญชีภาษีอากรจำนวน 30 คน

โดยศิริชัย กาญจนวาสิ (2544) ได้กล่าวว่า การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือที่มีค่ามากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้ อย่างไรก็ตามได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่า .5	ไม่สามารถรับได้

3.3.3 เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามผ่านเกณฑ์แล้ว นำแบบสอบถามฉบับร่างไปสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 2 ลักษณะดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยวิธีส่งแบบสอบถามด้วยการส่งทางออนไลน์ ซึ่งสามารถสรุปผลการตอบกลับของแบบสอบถามได้ ดังนี้

ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (TA) มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 269 ฉบับ คิดเป็นจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับทั้งสิ้นเป็นร้อยละ 83.80 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 321 ฉบับ ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker , Kumay and Say (2001) ที่นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องได้รับกลับคืนอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะเป็นที่ยอมรับได้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การเก็บข้อมูลมาจากการศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร โดยศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance Inflation Factor)
4. สถิติอนุมาน (Inference Statistics) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลในการศึกษา โดยแบ่งขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
2. ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
3. การตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)
4. การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Analysis)
5. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน
6. ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา

สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ รวมถึงกำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังนี้

$\bar{X}$	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
S.D.	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
T-value	ค่าสถิติทดสอบซึ่งมีการแจกแจงแบบ t
P-Value	ค่าสัดส่วนของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิเสธสมมติฐานและเป็นค่าที่คำนวณได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์ (Observed Significance Level)
P	ความคลาดเคลื่อนของการวัดตัวแปรสังเกตได้ภายใน
n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

df ค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

b ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สามารถสรุปผลได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ($n = 269$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	100	37.17
หญิง	169	62.83
รวม	269	100.00
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	17	6.32
30 ปี - น้อยกว่า 40 ปี	68	25.28
40 ปี - น้อยกว่า 50 ปี	101	37.55
50 ปี ขึ้นไป	83	30.86
รวม	269	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	152	56.51
สูงกว่าปริญญาตรี	117	43.49
รวม	269	100.00
ประสบการณ์ทำงานด้านการสอบบัญชีภาษีอากร		
น้อยกว่า 3 ปี	34	12.64
3 ปี - น้อยกว่า 5 ปี	34	12.64
5 ปี - น้อยกว่า 10 ปี	100	37.17
10 ขึ้นไป	101	37.55
รวม	269	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	จำนวน	ร้อยละ
การอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากร		
1-12 ชั่วโมงต่อปี	117	43.49
13-20 ชั่วโมงต่อปี	85	31.60
21-40 ชั่วโมงต่อปี	33	12.27
มากกว่า 40 ชั่วโมงต่อปี	34	12.64
รวม	269	100.00
ความรู้ด้านอื่น ๆ		
ตรวจสอบภายใน	116	43.12
กฎหมาย	68	25.28
เทคโนโลยีสารสนเทศ	34	13.01
อื่น ๆ	51	18.59
รวม	269	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 62.83 และที่เหลือจำนวน 100 คน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.17

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 ปี ถึงน้อยกว่า 50 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 37.55 รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 30.86 อายุน้อยกว่า 30 ปี ถึงน้อยกว่า 40 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25.28 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.32

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 56.51 รองลงมาคือสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการสอบบัญชีภาษีอากร 10 ปีขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 37.55 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานด้านการสอบบัญชีภาษีอากรระหว่าง 5 ปี - น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 37.17 มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภาษีอากรน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64 และมีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภาษีอากร 3 ปี - น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ บัญชีภาษีอากร 1-12 ชั่วโมงต่อปีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49 รองลงมาเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากร 13-20 ชั่วโมงต่อปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากรมากกว่า 40 ชั่วโมง ต่อปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64 และ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการ สอบบัญชีภาษีอากร 21-40 ชั่วโมงต่อปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ด้าน ๆ เพิ่มเติมด้านตรวจสอบภายใน จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 43.12 รองลงมาคือ มีความรู้ด้านกฎหมาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25.28 ด้านอื่น ๆ 50 คนคิดเป็นร้อยละ 18.59 และมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 35 คน คิด เป็นร้อยละ 13.01

ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับความรู้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านบัญชี (2) ด้านสอบบัญชี (3) ด้านภาษีอากร ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง กับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ได้แก่ (1) ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ (2) ความมีคุณธรรม (3) การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (4) การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (5) การรักษาความลับ ระดับความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้าน ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (2) ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (3) ด้านระยะเวลา ในการตรวจสอบ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ (1) ทักษะทางบัญชี (2) ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ (3) ทักษะทางคุณลักษณะ เฉพาะบุคคล (4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร (5) ทักษะทางองค์การและการ จัดการธุรกิจ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความถูกต้อง (2) ด้านความเที่ยงธรรม (3) ด้านความชัดเจน (4) ด้านความกะทัดรัด (5) ด้าน ความสมบูรณ์ (6) ด้านความทันกาล ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ใหญ่ ๆ คือ (1) ด้านบัญชี (KAC) ประกอบด้วย ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้การบัญชีมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี (KAC1) การติดตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประยุกต์ในการปฏิบัติงานอย่าง

มีประสิทธิภาพ (KAC2) เมื่อมีปัญหาในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ท่านจะทำการวิเคราะห์มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงหลักฐาน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ (KAC3) และความรู้ และความเข้าใจ มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี (KAC4) (2) ด้านสอบบัญชี (KAU) ประกอบด้วย การปฏิบัติงานสอบบัญชี ท่านยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และเป็นระบบ (KAU1) การติดตาม การปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทันเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (KAU2) (3) ด้านภาษีอากร (KTA) ประกอบด้วย การศึกษาประมวลกฎหมาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (KTA1) การค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการภาษีอากร รวมถึงประกาศฎีกา ข้อหารือ ต่าง ๆ ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (KTA2) เมื่อเกิดความขัดแย้ง เกี่ยวกับการภาษีอากร ท่านจะทำการพิจารณารายการต่าง ๆ นั้น โดยอ้างอิงจากประมวลกฎหมายและประเด็นข้อวินิจฉัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการตีความสำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย (KTA3) และการปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านเชื่อว่าหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถช่วยให้ท่านมีการวิเคราะห์ และวินิจฉัยเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรของผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ (KTA4) แสดงได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ($n = 269$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบัญชี	4.14	.592	มาก
- ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้การบัญชีมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี	4.25	.663	มาก
- ท่านมีการติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประยุกต์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	.727	มาก
- เมื่อมีปัญหาในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ท่านจะทำการวิเคราะห์มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงหลักฐาน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ	4.11	.698	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ท่านมีความรู้ และความเข้าใจ มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี	4.04	.711	มาก
ด้านสอบบัญชี	4.31	.544	มาก
- ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ท่านยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และเป็นระบบ	4.38	.632	มาก
- ท่านมีการติดตาม การปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทันเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.24	.564	มาก
ด้านภาษีอากร	4.44	.481	มาก
- ท่านมีการศึกษาประมวลรัษฎากร และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.39	.641	มาก
- ท่านมีการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการภาษีอากร รวมถึงประกาศฎีกา ข้อหารือ ต่าง ๆ ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.35	.699	มาก
- เมื่อเกิดความขัดแย้ง เกี่ยวกับการภาษีอากร ท่านจะทำการพิจารณารายการต่าง ๆ นั้น โดยอ้างอิงจากประมวลกฎหมายและประเด็นข้อวินิจฉัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการตีความสำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	4.49	.621	มาก
- ในการปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านเชื่อว่าหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถช่วยให้ท่านมีการวิเคราะห์ และวินิจฉัยเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรของผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ	4.54	.514	มากที่สุด
รวม	4.30	.484	มาก

*เกณฑ์การแปลความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านความรู้ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร เป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความรู้ด้านภาษีอากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 รองลงมาคือ ด้านสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านความรู้ทางด้านบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้การบัญชีมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้การบัญชีมาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประยุกต์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และเมื่อมีปัญหาในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะทำการวิเคราะห์มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงหลักฐาน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ

ด้านความรู้ด้านการสอบบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการติดตาม การปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทันเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24

ด้านความรู้ทางวิชาชีพด้านการภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในการปฏิบัติงานทุกครั้ง ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อว่าหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถช่วยให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการวิเคราะห์ และวินิจฉัยเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรของผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมาคือ เมื่อเกิดความขัดแย้ง เกี่ยวกับการภาษีอากร ผู้สอบบัญชีภาษีอากรจะทำการพิจารณารายการต่าง ๆ นั้น โดยอ้างอิงจากประมวลกฎหมายและประเด็นข้อวินิจฉัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการตีความสำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการศึกษาประมวลรัษฎากร และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการค้นคว้าข้อมูลที่

เกี่ยวข้อง กับการภาษีอากร รวมถึงประกาศฎีกา ข้อหาหรือ ต่าง ๆ ข้อพิพาทษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อ นำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ตามลำดับ

2. ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษี

อากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แบ่งออกเป็น 5 ส่วนใหญ่ ๆ คือ (1) ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (HOR) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอยู่เสมอ (HOR1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรวางแผนการทำงานโดยจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานทำให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด (HOR2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตระหนักถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลของงานให้อยู่ภายใต้กรอบวิชาชีพต่อผู้รับบริการ บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง (HOR3) และผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบด้วยความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ (HOR4) (2) ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความมีคุณธรรม (HOM) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ(HOM1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ (HOM2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลโดยยึดมั่นในความเป็นกลางและความเป็นอิสระเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (HOM3) และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานโดยปราศจากอคติและความลำเอียง (HOM4) (3) ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (HOC) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของกรมสรรพากรเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานภายใต้กรอบวิชาชีพ (HOC1) และผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ (HOC2) (4) ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (HOP) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงต่อวิชาชีพจะส่งผลให้การสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งบการเงิน (HOP1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นในระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบความเป็นไปเป็นมาได้อย่างครบถ้วนชัดเจน (HOP2) และผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าการมีจุดยืนที่มั่นคงในการทำงานที่สุจริตและเชื่อถือได้ ย่อมได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั่วไป (HOP3) (5) ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการรักษาความลับ (HOS) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษี

อารมณ์มุ่งเน้นในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้เสมอ (HOS1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรยึดมั่นในการรักษาความลับของกิจการโดยไม่เปิดเผยความลับของกิจการซึ่งได้มาในการปฏิบัติงาน (HOS2) และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการรักษาความลับของลูกค้าโดยคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นการรับผิดชอบต่อผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (HOS3) แสดงได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ($n = 269$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	4.56	.400	มากที่สุด
- ท่านปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอยู่เสมอ	4.65	.509	มากที่สุด
- ท่านมีการวางแผนการทำงาน โดยจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานทำให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด	4.52	.508	มากที่สุด
- ท่านตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติงานและผลของงานให้อยู่ภายใต้กรอบวิชาชีพต่อผู้รับบริการ บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.54	.522	มากที่สุด
- ท่านปฏิบัติงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อด้วยความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.53	.515	มากที่สุด
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความมีคุณธรรม	4.60	.436	มากที่สุด
- ท่านให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	.498	มากที่สุด
- ท่านปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.63	.485	มากที่สุด
- ท่านให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลโดยยึดมั่นในความเป็นกลางและความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพ	4.54	.514	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
- ท่านมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน โดยปราศจากอคติและความลำเอียง	4.62	.487	มากที่สุด
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ	4.61	.443	มากที่สุด
- ท่านตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของกรมสรรพากรเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานภายใต้กรอบวิชาชีพ	4.67	.470	มากที่สุด
- ท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	4.55	.506	มากที่สุด
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา	4.70	.375	มากที่สุด
- ท่านเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงต่อวิชาชีพจะส่งผลให้การสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งบการเงิน	4.74	.456	มากที่สุด
- ท่านเชื่อมั่นในระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบความเป็นไปเป็นมาได้อย่างครบถ้วนชัดเจน	4.67	.496	มากที่สุด
- ท่านเชื่อมั่นว่าการมีจุดยืนที่มั่นคงในการทำงานที่สุจริตและเชื่อถือได้ ย่อมได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั่วไป	4.68	.467	มากที่สุด
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการรักษาความลับ	4.72	.405	มากที่สุด
- ท่านมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้เสมอ	4.64	.495	มากที่สุด
- ท่านยึดมั่นในการรักษาความลับของกิจการโดยไม่เปิดเผยความลับของกิจการซึ่งได้มาในการปฏิบัติงาน	4.77	.442	มากที่สุด
- ท่านมีการรักษาความลับของลูกค้าโดยคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นความลับของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี	4.75	.474	มากที่สุด
รวม	4.64	.337	มากที่สุด

*เกณฑ์การแปลความหมาย:4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรักษาความลับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ด้านความมีคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และ ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตระหนักถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลของงานให้อยู่ภายใต้กรอบวิชาชีพต่อผู้รับบริการ บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบด้วยความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการวางแผนการทำงาน โดยจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานทำให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ตามลำดับ

ด้านความมีคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน โดยปราศจากอคติและความลำเอียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลโดยยึดมั่นในความเป็นกลาง และความเป็นอิสระเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของกรมสรรพากรเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานภายใต้กรอบวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรให้ความสำคัญกับการศึกษา

และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ตามลำดับ

ด้านการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงต่อวิชาชีพจะส่งผลให้การสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือจากผู้ซึ่งบการเงิน ซึ่งเท่ากับ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นในระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบความเป็นไปเป็นมาได้ อย่างครบถ้วนชัดเจน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าการมีจุดยืนที่มั่นคงในการทำงานที่สุจริตและเชื่อถือได้ ย่อมได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นในระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบความเป็นไปเป็นมาได้ อย่างครบถ้วนชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ตามลำดับ

ด้านการรักษาความลับ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรยึดมั่นในการรักษาความลับของกิจการ โดยไม่เปิดเผยความลับของกิจการซึ่งได้มาในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการรักษาความลับของลูกค้าโดยคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นความลับของข้อมูลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้เสมอ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ตามลำดับ

3. ระดับความคิดเห็นในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ (1) ประสบการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายธุรกิจที่ตรวจสอบ (EXD) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ซ้อมขายไป ผลิต ขายส่ง ขายปลีก ร่วมค่านำเข้า ส่งออก เป็นต้น (EXD1) ในแต่ละปีผู้สอบบัญชีภาษีอากรมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการหรือธุรกิจที่ตนเองยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต (EXD2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถแยกแยะและจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์รายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง (EXD3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจะต่อมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีหลากหลายและแตกต่าง

กันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ (EXD4) (2) ประสิทธิภาพจากการทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EXN) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ อย่างต่อเนื่อง (EXN1) การมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า (EXN2) (3) ประสิทธิภาพการทำงานด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (EXT) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้มีการปฏิบัติงานการสอบบัญชี และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกันมาเป็นระยะเวลาเกิน 3 ปี (EXT1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่า ประสิทธิภาพที่ได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชีทำให้มีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (EXT2) ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน (EXT3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสิทธิภาพที่ได้จากการที่อยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน (EXT4) แสดงได้ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพจากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร
(n = 269)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประสิทธิภาพการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ	4.40	.397	มาก
- ท่านเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ซื้อมาขายไป ผลิตรถยนต์ ขายส่ง ขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น	4.57	.573	มากที่สุด
- ในแต่ละปีท่านมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการหรือธุรกิจที่ท่านยังไม่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของท่านทั้งในปัจจุบันและอนาคต	4.10	.727	มาก
- ท่านสามารถแยกแยะและจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์รายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง	4.36	.490	มาก
- ท่านเชื่อมั่นว่าประสิทธิภาพที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับ	4.56	.518	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
งานที่มีหลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ			
ประสบการณ์การทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ	4.11	.636	มาก
- ท่านมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ	4.06	.686	มาก
อย่างต่อเนื่อง			
- ท่านมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า	4.16	.745	มาก
ประสบการณ์การทำงานด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชี	4.46	.373	มาก
- ท่านได้มีการปฏิบัติงานการสอบบัญชี และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกันมาเป็นระยะเวลาเกิน 3 ปี	4.65	.613	มากที่สุด
- ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชีทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	4.68	.474	มากที่สุด
- ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน	4.41	.615	มาก
- ท่านมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่อยู่ในวิชาชีพเป็นเวลานาน	4.47	.508	มาก
รวม	4.36	.360	มาก

*เกณฑ์การแปลความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ประสบการณ์จากการทำงานด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงานด้านความหลากหลายธุรกิจ

ที่ตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และด้านประสบการณ์การทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ประสบการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายธุรกิจที่ตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่อง เช่น ซ้อมขายไปผลิต ขายส่ง ขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชี ภาษีอากรเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และในแต่ละปีผู้สอบบัญชีภาษีอากรมักจะรับงานตรวจสอบบัญชี ในกิจการหรือธุรกิจที่ตนเองยังไม่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของตนเองทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ตามลำดับ

ประสบการณ์จากการทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ตามลำดับ

ประสบการณ์จากการทำงานด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับจากการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้มีการปฏิบัติงานการสอบบัญชี และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกันมาเป็นระยะเวลาเกิน 3 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ตามลำดับ

4. ระดับความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อันได้แก่ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการตรวจทาน หลักฐานต่าง ๆ เพื่อแสดง

ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของงบการเงินของกิจการอย่างเป็นระบบ (SKL1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ ซึ่งแสดงออกในด้านความสามารถในการเป็นผู้นำของการสอบบัญชี โดยยังมีหลักการของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (SKL2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการตรวจสอบบัญชี (SKL3) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้อาศัยความชำนาญและไหวพริบอย่างผู้สอบบัญชีมืออาชีพในการรวบรวมข้อเท็จจริง และหลักฐานมาประกอบในประเด็นดังกล่าว (SKL4) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีหรือรายงานทางการเงินที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการ ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีศักยภาพ (SKL5) ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเชื่อถือได้และเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานอย่างผู้ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ (SKL6) แสดงได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ($n = 269$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.54	.398	มากที่สุด
- ท่านมีการตรวจทาน หลักฐานต่าง ๆ เพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของงบการเงินของกิจการอย่างเป็นระบบ	4.67	.511	มากที่สุด
- ท่านมีการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ ซึ่งแสดงออกในด้านความสามารถในการเป็นผู้นำของการสอบบัญชี โดยยังมีหลักการของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.56	.512	มากที่สุด
- ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการตรวจสอบบัญชี	4.54	.514	มากที่สุด
- ท่านได้อาศัยความชำนาญและไหวพริบอย่างผู้สอบบัญชีมืออาชีพในการรวบรวมข้อเท็จจริง และหลักฐานมาประกอบในประเด็นดังกล่าว	4.47	.508	มาก
- ท่านสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีหรือรายงานทางการเงินที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการ ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีศักยภาพ	4.44	.581	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร	4.54	.398	มากที่สุด
-ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของท่านมีความเชื่อถือได้และ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเชิงผู้ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ	4.54	.529	มากที่สุด
-ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของท่านมีความเชื่อถือได้และ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเชิงผู้ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ	4.54	.529	มากที่สุด
รวม	4.54	.398	มากที่สุด

*เกณฑ์การแปลความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง 1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการตรวจทาน หลักฐานต่าง ๆ เพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของงบการเงินของกิจการอย่างเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ ซึ่งแสดงออกในด้านความสามารถในการเป็นผู้นำของการสอบบัญชี โดยยังมีหลักการของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการตรวจสอบบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเชื่อถือได้และเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเชิงผู้ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้อาศัยความชำนาญและไหวพริบอย่างผู้สอบบัญชีมืออาชีพในการรวบรวมข้อเท็จจริง และหลักฐานมาประกอบในประเด็นดังกล่าว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีหรือรายงานทางการเงินที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการ ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ตามลำดับ

5. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร (QLT) แบ่งออกเป็น 6 ส่วนได้แก่ (1) คุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง (QLA) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้นำเสนอรายงานโดยให้ความสำคัญในความถูกต้องของข้อมูลเสมอ (QLT1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ตรวจสอบ และนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่ปรากฏ (QLT2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้รวบรวม ประเมิน สรุปและนำเสนอรายงานอย่างระมัดระวัง และแม่นยำยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (QLT3) (2) คุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม (QLF) ประกอบด้วย ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางและความเป็นอิสระยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพ (QLF1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้ทำการสอบบัญชีในกิจการที่รับตรวจโดยปราศจากอคติและความลำเอียง (QLF2) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ (QLF3) (3) คุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน (QLC) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี (QLC1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความชัดเจนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ใช้ข้อมูล (QLC2) ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิค ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคำอธิบาย หรือคำนิยามศัพท์อย่างละเอียดอยู่เสมอ (QLC3) (4) คุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด (QCP) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการนำเสนอรายงานที่ตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม (QCP1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่กระชับและได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย (QCP2) (5) คุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ (QLP) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเสนอรายงานการสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล (QLP1) ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ (QLP2) (6) คุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาล (QLS) ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของห้างฯ ที่รับตรวจ โดยยังคงมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชี (QLS1) แสดงได้ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 7 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ($n = 269$)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง	4.68	.366	มากที่สุด
- ท่านได้นำเสนอรายงาน โดยให้ความสำคัญในความถูกต้องของข้อมูลเสมอ	4.69	.464	มากที่สุด
- ท่านได้ตรวจสอบ และนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่ปรากฏ	4.65	.478	มากที่สุด
- ท่านได้รวบรวม ประเมิน สรุปและนำเสนอรายงานอย่างระมัดระวัง และแม่นยำยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	4.70	.458	มากที่สุด
คุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม	4.67	.375	มากที่สุด
- ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ท่านมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางและความเป็นอิสระยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพ	4.70	.460	มากที่สุด
- ท่านได้ทำการสอบบัญชีในกิจการที่รับตรวจโดยปราศจากอคติและความลำเอียง	4.70	.460	มากที่สุด
- ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.64	.482	มากที่สุด
คุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน	4.54	.379	มากที่สุด
- ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อ้างอิงเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	4.52	.500	มากที่สุด
- ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความชัดเจนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ใช้อ้างอิง	4.64	.480	มากที่สุด
- ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิค ท่านมีคำอธิบาย หรือคำนิยามศัพท์อย่างละเอียดอยู่เสมอ	4.47	.500	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
คุณภาพการสอบบัญชีด้านกะทัดรัด	4.53	.450	มากที่สุด
-ท่านมีการนำเสนอรายงานที่ตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม	4.57	.496	มากที่สุด
-ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่กระชับและได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาสั้น	4.50	.501	มาก
คุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์	4.50	.437	มาก
-ท่านเสนอรายงานการสอบบัญชี โดยมุ่งเน้น ถึงความ ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล	4.56	.497	มากที่สุด
-ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์	4.44	.498	มาก
คุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาล	4.65	.479	มาก
-ท่านมีการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของห้างฯ ที่รับตรวจ โดย ยังคงมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชี	4.65	.479	มาก
รวม	4.60	.355	มากที่สุด

*เกณฑ์การแปลความหมาย : 4.51-5.00 มากที่สุด 3.51-4.50 มาก 2.51-3.50 ปานกลาง
1.51-2.50 น้อย 1.00-1.50 น้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านคุณภาพการสอบบัญชี พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ คุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 รองลงมาคือ รองลงมาคือคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 คุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 คุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 คุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ตามลำดับ โดยสามารถสรุปในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

คุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้รวบรวม ประเมิน สรุปและนำเสนอรายงานอย่างระมัดระวัง และแม่นยำยิ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้นำเสนอรายงาน โดยให้ความสำคัญในความถูกต้องของ

ข้อมูลเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้ตรวจสอบ และนำเสนอรายงาน เป็นไปตามความจริงที่ปรากฏ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ตามลำดับ

คุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.67 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการ สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางและความเป็นอิสระเยี่ยงผู้ ประกอบวิชาชีพ และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม และ ความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 เท่ากัน รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ได้ทำการสอบบัญชีในกิจการที่รับ ตรวจสอบโดยปราศจากอคติและความลำเอียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ตามลำดับ

คุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรนำเสนอรายงานการ สอบบัญชีที่มีความชัดเจนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ใช้ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 รองลงมา คือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้ข้อมูลเข้าใจในส่วนที่เป็น สาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และ ทุกครั้งที่มีความ จำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิค ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคำอธิบาย หรือคำนิยามศัพท์อย่างละเอียดอยู่ เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ตามลำดับ

คุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการนำเสนอรายงานที่ ตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และผู้สอบบัญชีภาษีอากรนำเสนอรายงานการ สอบ บัญชีที่กระชับและได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ตามลำดับ

คุณภาพการสอบบัญชีด้านสมบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเสนอรายงานการสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมี การค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ตามลำดับ

คุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาล โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 พิจารณาจาก ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของห้างฯ ที่รับตรวจ โดยคงยัง มุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชี

การทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

ภาวะร่วมเส้นตรงพหุ หมายถึง ภาวะที่ตัวแปรในการศึกษาที่เป็นตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์กันสูงมาก และมีผลเสียต่อการวิเคราะห์ถดถอย ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง วิธีการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ทำได้โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ วิเคราะห์ตรวจสอบค่าสถิติ 2 ตัว คือ Tolerance และ Variance Inflation Factor (VIF) ค่าสถิติ Tolerance หมายถึง สัดส่วนความแปรปรวนในตัวแปรที่อธิบายไม่ได้ด้วยตัวแปรตัวอื่น ๆ ถ้า Tolerance มีค่าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ สูง ส่วนค่าที่ใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ๆ ต่ำ ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับค่าสถิติ VIF มีค่าเท่ากับส่วนกลับของค่า Tolerance จึงแปลความหมายตรงกันข้าม กล่าวคือ ค่า VIF ที่สูงมาก (มีค่าสูงสุดเท่ากับ 10.0) แสดงว่า มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุสูงมากในกลุ่มตัวแปรต้น (นงลักษณ์ วิรัชชัย , 2542, pp. 17-18)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการวัดว่าตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีภาวะร่วมเส้นตรงพหุหรือไม่ ให้ดูที่ค่า Tolerance ควรมีค่ามากกว่า 0.1 ค่า VIF ควรมีค่าน้อยกว่า 10 (J. F. Hair, Jr., Black, Babin, & Anderson, 2014)

ตารางที่ 8 การตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	Tolerance	VIF
1. ความรู้		
- ด้านบัญชี	0.19	5.24
- ด้านสอบบัญชี	0.21	4.74
- ด้านภาษีอากร	0.18	5.42
2. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ		
- ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	0.26	3.87
- ความมีคุณธรรม	0.15	6.55

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปร/ตัวชี้วัด	Tolerance	VIF
- การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ	0.21	4.72
- การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา	0.25	4.02
- การรักษาความลับ	0.29	3.46
3. ประสบการณ์จากการทำงาน		
- ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ	0.28	3.63
- ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ	0.71	1.40
- ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชี	0.19	5.29
4. ทักษะทางวิชาชีพ		
- ทักษะทางปัญญา	0.42	2.38
- ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่	0.27	3.76
- ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.23	4.31
- ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	0.37	2.74
- ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ	0.33	3.03

จากตารางที่ 8 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร ที่ประกอบด้วย ความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ มีค่า Tolerance ต่ำสุดเท่ากับ 0.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่าสูงสุดเท่ากับ 6.55 ซึ่งน้อยกว่า 10 ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กัน และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Analysis)

การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) เป็นการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านความรู้ (KNL) ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (HON) ด้านประสบการณ์ในการทำงาน (EXP) และด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL) ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ส่วนตัวแปรตามคือ คุณภาพการสอบบัญชี (QLT) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้แต่ละตัวแปร ซึ่งต้องมีค่าต่ำกว่า .80 จึงจะถือได้ว่าตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีปัญหา Multicollinearity สามารถนำไปวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้ แสดงได้ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร

Variables	KAC	KAU	KTA	HOR	HOM	HOC	HOP	HOS	EXD	EXN	EXT	SKL1	SKL2	SKL7	SKL5	SKL6
KAC	1															
KAU	.759**	1														
KTA	.686**	.684**	1													
HOR	.329**	.456**	.628**	1												
HOM	.508**	.698**	.702**	.643**	1											
HOC	.502**	.576**	.511**	.444**	.606**	1										
HOP	.067	.231**	.466**	.650**	.617**	.553**	1									
HOS	.068	.204**	.477**	.592**	.599**	.483**	.735**	1								
EXD	.362**	.367**	.493**	.347**	.304**	.464**	.222**	.325**	1							
EXN	.070	.147*	.242**	.065	.131*	.213**	.070	.046	.308**	1						
EXT	.312**	.287**	.585**	.623**	.398**	.380**	.440**	.501**	.706**	.215**	1					
SKL1	.180**	.245**	.329**	.474**	.424**	.025	.251**	.333**	.088	-.032	.441**	1				
SKL2	.181**	.317**	.379**	.696**	.502**	.382**	.474**	.437**	.228**	.143*	.603**	.530**	1			
SKL7	.621**	.626**	.630**	.527**	.355**	.545**	.210**	.210**	.531**	.126*	.556**	.337**	.430**	1		
SKL5	.608**	.588**	.618**	.519**	.626**	.424**	.302**	.449**	.443**	.071	.489**	.438**	.434**	.497**	1	
SKL6	.429**	.383**	.549**	.583**	.475**	.222**	.375**	.406**	.397**	-.037	.647**	.514**	.602**	.432**	.563**	1

**Sig ที่ระดับนัยสำคัญ .01

*Sig ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรจากแบบจำลองคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างตัวแปรที่ใช้แต่ละตัวแปร มีค่าอยู่ที่ .046-.786 ซึ่งมีค่าต่ำกว่า .80

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ไม่มีปัญหา Multicollinearity สามารถนำไปวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ได้

โดยกำหนดให้

- KAC = ความรู้ด้านบัญชี
 KAU = ความรู้ด้านสอบบัญชี
 KTA = ความรู้ด้านภาษีอากร
 HOR = ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่
 HOM = ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความมีคุณธรรม
 HOC = ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ
 HOP = ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา
 HOS = ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านการรักษาความลับ
 EXD = ประสบการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ
 EXN = ประสบการณ์จากการทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ
 EXT = ประสบการณ์จากการทำงานด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ
 SKL1 = ทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางปัญญา
 SKL2 = ทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่
 SKL7 = ทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
 SKL5 = ทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร
 SKL6 = ทักษะทางวิชาชีพด้านทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านความรู้ (KNL) ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (HON) ด้านประสบการณ์ในการทำงาน (EXP) ด้านทักษะทางวิชาชีพ (SKL)

ในการทดสอบสมมติฐานผู้ศึกษากำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับนัยสำคัญ $P = 0.05$) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งจะปฏิเสธสมมติฐาน เมื่อค่า Sig. (2-tailed)/2 ที่คำนวณได้มีค่าความเชื่อมั่นน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด (ระดับนัยสำคัญ $P = 0.05$) มีผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงได้ดังตารางที่ 10-24

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ความเชื่อสัจย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 10 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระความรู้ ความเชื่อสัจย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	1.753	.228		7.683	.000
KNL	.149	.042	.203	3.579	.000
HON	.554	.061	.526	9.134	.000
EXP	.288	.047	.291	6.127	.000
SKL	.196	.055	.220	3.560	.000

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี(QLT)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 10 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$QLT = 1.753 + 0.149(KNL) + 0.554(HON) + 0.288(EXP) + 0.196(SKL)$$

โดยที่ QLT = คุณภาพการสอบบัญชี

KNL = ความรู้

HON = ความเชื่อสัจย์ในวิชาชีพ

EXP = ประสบการณ์จากการทำงาน

SKL = ทักษะทางวิชาชีพ

ค่า b ของความรู้ = 0.149 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.149 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญ พบว่า ขอมรับรับสมมติฐานข้อที่ 1 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความรู้ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพ = 0.554 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.554 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับระดับสมมติฐานข้อที่ 1 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของความประสบการณ์จากการทำงาน = 0.288 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีประสบการณ์จากการทำงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.288 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับระดับสมมติฐานข้อที่ 1 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของทักษะทางวิชาชีพ = 0.196 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีทักษะทางวิชาชีพเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.196 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับระดับสมมติฐานข้อที่ 1 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 11 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระความรู้ ความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.741 ^a	0.548	0.542	0.240

a. Predictors: (Constant), ความรู้ (KNL), ความเชื่อศรัทธาในวิชาชีพ (HON), ประสบการณ์จากการทำงาน (EXP), ทักษะทางวิชาชีพ (SKL)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 11 พบว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัว ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากคือ 0.741^a ตัวแปรทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 54.80 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.24 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 12 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน และทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	18.558	4	4.639	80.178	.000 ^b
Residual	15.276	264	.058		
Total	33.834	268			

a. Predictors: (Constant), ความรู้ (KNL), ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (HON), ประสบการณ์จากการทำงาน (EXP), ทักษะทางวิชาชีพ (SKL)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 12 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ความรู้ (KNL), ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (HON), ประสบการณ์จากการทำงาน (EXP) และทักษะทางวิชาชีพ (SKL) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 13 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระความรู้ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	2.903	.166		17.508	.000
KAC	-.064	.048	-.106	-1.325	.186
KAU	.435	.052	.667	8.339	.000
KTA	.019	.053	.025	.355	.725

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 13 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$QLT = 2.903 + 0.435(KAC)$$

โดยที่ QLT = คุณภาพการสอบบัญชี

KAU = ความรู้ด้านสอบบัญชี

ค่า b ของความรู้ด้านสอบบัญชี = 0.435 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความรู้ด้านสอบบัญชีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.435 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความรู้ด้านสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 14 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระความรู้ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.607 ^a	0.368	0.361	0.284

a. Predictors: (Constant), ด้านบัญชี (KAC), ด้านสอบบัญชี (KAU), ด้านภาษีอากร (KTA)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 14 พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากที่สุดคือ 0.607^a ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 36.80 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.28 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 15 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระความรู้ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	12.458	3	4.153	51.479	.000 ^b
Residual	21.376	265	.081		
Total	33.834	268			

a. Predictors: (Constant), ด้านบัญชี (KAC), ด้านสอบบัญชี (KAU), ด้านภาษีอากร (KTA)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 15 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ความรู้ ด้านบัญชี (KAC), ด้านสอบบัญชี (KAU), ด้านภาษีอากร (KTA) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ความเชื่อสัจย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระความเชื่อสัจย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	1.711	.184		9.286	.000
HOR	-.042	.048	-.047	-.873	.384
HOM	.599	.046	.735	12.934	.000
HOC	.148	.039	.185	3.788	.000
HOP	.232	.059	.245	3.945	.000
HOS	.155	.050	.177	3.079	.002

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 16 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$QLT = 1.711 + 0.599(HOM) + 0.148(HOC) + 0.232(HOP) + 0.155(HOS)$$

โดยที่ QLT = คุณภาพการสอบบัญชี
 HOM = ความมีคุณธรรม
 HOC = การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ
 HOP = การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา
 HOS = การรักษาความลับ

ค่า b ของความมีคุณธรรม = 0.599 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.599 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานข้อที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความมีคุณธรรมของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ = 0.148 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.148 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานข้อที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา = 0.232 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.232 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานข้อที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของการรักษาความลับ = 0.155 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการรักษาความลับเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.155 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับรับสมมติฐานข้อที่ 3 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านการรักษาความลับของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 17 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระความเชื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.798 ^a	0.637	0.630	0.216

a. Predictors: (Constant), ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ (HOR), ความมีคุณธรรม (HOM), การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (HOC), การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (HOP), การรักษาความลับ (HOS)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 17 พบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากที่สุดคือ 0.798^a ตัวแปรทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 63.70 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.21 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 18 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	21.563	5	4.313	92.428	.000 ^b
Residual	12.271	263	.047		
Total	33.834	268			

a. Predictors: (Constant), ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ (HOR), ความมีคุณธรรม (HOM), การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (HOC), การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (HOP), การรักษาความลับ (HOS)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 18 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ความรับผิดชอบต่อน้ำที่ (HOR), ความมีคุณธรรม(HOM), การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ (HOC), การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา (HOP),การรักษาความลับ (HOS) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ประสิทธิภาพจากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระประสพการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	3.430	.252		13.598	.000
EXD	.332	.070	.370	4.728	.000
EXN	.188	.032	.335	5.911	.000
EXT	.105	.073	.110	1.449	.149

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี(QLT)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 19 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$QLT = 3.430 + 0.332(EXD) + 0.188(EXN)$$

โดยที่ QLT = คุณภาพการสอบบัญชี
EXD = ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ
EXN = ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ

ค่า b ของความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ = 0.332 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.332 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ค่า b ของจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ = 0.188 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.188 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 4 ($P < 0.01$) แสดง

ว่าปัจจัยด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 20 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระประสพการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.477 ^a	0.227	0.218	0.314

a. Predictors: (Constant), ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (EXD), ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EXN), ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (EXT)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 20 พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากคือ 0.477^a ตัวแปรทั้ง 3 ตัวสามารถอธิบายความแม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 22.70 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.31 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 21 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระประสพการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	7.683	3	2.561	25.952	.000 ^b
Residual	26.151	265	.099		
Total	33.834	268			

a. Predictors: (Constant), ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ (EXD), ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ (EXN), ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (EXT)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 21 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ(EXD), ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ(EXN), ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ (EXT) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้าน ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้าน ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	2.466	.204		12.101	.000
SKL1	.066	.042	.095	1.581	.115
SKL2	.044	.045	.063	.966	.335
SKL7	.056	0.44	.074	1.275	.203
SKL5	.300	.039	.490	7.775	.000
SKL6	.009	.046	.013	.196	.845

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี (QLT)

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 22 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$QLT = 2.466 + 0.300(SK5)$$

โดยที่ QLT = คุณภาพการสอบบัญชี

SK5 = ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร

ค่า b ของทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร = 0.300 หมายความว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารเพิ่มขึ้น 1 หน่วย คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จะเพิ่มขึ้น 0.300 เมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญพบว่า ยอมรับสมมติฐานข้อที่ 5 ($P < 0.01$) แสดงว่าปัจจัยด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสารของผู้สอบบัญชีภาษีอากรส่งผลทางบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 23 แสดงค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวแปรอิสระทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้าน ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงาน และหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.623 ^a	0.388	0.376	0.280

a. Predictors: (Constant), ทักษะทางปัญญา(SK1), ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(SK2), ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(SK7), ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร(SK5), ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ(SK6)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี(QLT)

ผลจากการวิเคราะห์ในตารางที่ 23 พบว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ในระดับมากที่สุดคือ 0.623^a ตัวแปรทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายความ

แม่นยำในการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 38.80 ด้วยความคลาดเคลื่อนของการประมาณ 0.28 (หมายถึงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์โดยเฉลี่ย)

ตารางที่ 24 แสดงการตรวจสอบตัวแปรอิสระทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้าน ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	13.130	5	2.626	33.357	.000 ^b
Residual	20.704	263	.079		
Total	33.834	268			

a. Predictors: (Constant), ทักษะทางปัญญา(SK1), ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(SK2), ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(SK7), ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร(SK5), ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ(SK6)

b. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี(QLT)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 24 พบว่า มีตัวแปรอิสระคือปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ทักษะทางปัญญา(SK1), ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่(SK2), ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(SK7), ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร(SK5), ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ(SK6) อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชี
ภาษีอากร แสดงได้ดังตารางที่ 25

ตาราง 25 แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา

	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ สมมติฐาน
H1	ความรู้ ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบ บัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H2	ความรู้ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อ คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขต กรุงเทพมหานคร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H3	ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพด้านความรับผิดชอบต่อนักเรียน ความมี คุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่าง ตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H4	ประสบการณ์จากการทำงานด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้าน ระยะเวลาในการตรวจสอบ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	ได้รับการสนับสนุน (supported)
H5	ทักษะทางวิชาชีพบัญชีด้าน ทักษะทางปัญญา ทักษะทาง วิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะ บุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะ ทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบ บัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร	ได้รับการสนับสนุน (supported)

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีประเด็นนำเสนอได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. การอภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐาน โดยผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีสถานที่ตั้งของสำนักงานสอบบัญชีอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 321 คน โดยการส่งแบบสอบถามเป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email) ได้แบบสอบถามกลับมาอย่างสมบูรณ์จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 83.80 ส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 ปี ถึงน้อยกว่า 50 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 37.55 รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 30.86 อายุน้อยกว่า 30 ปี ถึงน้อยกว่า 40 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25.28 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.32 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 56.51 รองลงมาคือสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49 มีประสบการณ์การทำงานด้านการสอบบัญชีอากร 10 ปีขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 37.55 รองลงมาไม่มีประสบการณ์การทำงานด้าน

การสอบบัญชีภาษีอากรระหว่าง 5 ปี - น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 37.17 มีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภาษีอากรน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64 และมีประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภาษีอากร 3 ปี - น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64 ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากร 1-12 ชั่วโมงต่อปีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49 รองลงมาเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากร 13-20 ชั่วโมงต่อปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากรมากกว่า 40 ชั่วโมงต่อปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.64 และ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากร 21-40 ชั่วโมงต่อปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 มีความรู้ด้าน ๆ เพิ่มเติมด้านตรวจสอบภายใน จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 43.12 รองลงมาคือ มีความรู้ด้านกฎหมาย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25.28 ด้านอื่น ๆ 50 คนคิดเป็นร้อยละ 18.59 และมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 13.01

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรของกลุ่มตัวอย่างและผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 ความรู้ทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านความรู้ของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านความรู้ด้านภาษีอากร รองลงมาคือ ด้านสอบบัญชี และด้านบัญชีตามลำดับ

2.2 ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการรักษามาตรฐาน รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา ด้านการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ด้านความมีคุณธรรม และด้านความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ตามลำดับ

2.3 ประสบการณ์การทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวกับด้านประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ประสบการณ์จากการทำงาน

ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบ รองลงมาคือ ประสิทธิภาพการทำงานด้านความหลากหลายธุรกิจ ที่ตรวจสอบ และด้านประสิทธิภาพการทำงานด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ตามลำดับ

2.4 ทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขต กรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวกับด้านทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการตรวจทาน หลักฐานต่าง ๆ เพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของงบการเงินของกิจการอย่างเป็น รองลงมาคือ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ ซึ่งแสดงออกใน ด้านความสามารถในการเป็นผู้นำของการสอบบัญชี โดยยังมีหลักการของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการตรวจสอบบัญชี ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีความเชื่อถือได้ และเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเชิงผู้ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ ผู้สอบบัญชีภาษีอากรได้อาศัย ความชำนาญและไหวพริบอย่างผู้สอบบัญชีมืออาชีพในการรวบรวมข้อเท็จจริง และหลักฐานมา ประกอบในประเด็นดังกล่าว และผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบัญชีหรือรายงานทางการเงินที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการ ทั้งในด้านการรวบรวม ข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีศักยภาพ ตามลำดับ

2.5 คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขต กรุงเทพมหานคร ที่เกี่ยวกับด้านคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ คุณภาพการสอบบัญชีด้านความ ถูกต้อง รองลงมาคือ รองลงมาคือคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม คุณภาพการสอบ บัญชีด้านความทันกาล คุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน คุณภาพการสอบบัญชีด้านความ กะทัดรัด และคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรใน เขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ ความเชื่อสัจย์ในวิชาชีพ ประสิทธิภาพจากการทำงาน ทักษะทาง วิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า ความรู้ ความเชื่อสัตย์ในวิชาชีพ ประสบการณ์จากการทำงาน ทักษะทางวิชาชีพ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ ได้แก่ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ความรู้ ได้แก่ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 3 ความเชื่อสัตย์ในวิชาชีพ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาการรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า ความเชื่อสัตย์ในวิชาชีพ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาการรักษาความลับ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 4 ประสบการณ์จากการทำงาน ได้แก่ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีความรู้ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่า ประสบการณ์จากการทำงาน ได้แก่ ด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีความรู้ ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี ด้านภาษีอากร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 5 ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร ทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร จึงยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบภาษีอากร ประกอบด้วย

1. ความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้ด้านบัญชี ด้านสอบบัญชี และด้านภาษีอากร ส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แสดงว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีความรู้ทางวิชาชีพ จะเพิ่มความเข้าใจ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถทำงานได้สำเร็จ ได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กิตติคม จินเทียรณ, 2562) พบว่าผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดี ความสามารถทางการบริหารงาน และคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความรู้ความสามารถมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี คุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่ดีมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี และความสามารถทางการบริหารงานมีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พจนีย์ ศรีสุนนท์, 2560) พบว่า ด้านความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพผู้สอบบัญชีให้งานสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าหรือผู้รับตรวจรวมถึงกลุ่มผู้ใช้ข้อมูลจากงบการเงิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชณี บินยาเซ็น, 2560) พบว่า ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยความรู้ความสามารถด้วยความชำนาญอย่างระมัดระวังรอบคอบมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ มีคุณธรรมให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพ ทางการบัญชีและทักษะทางวิชาชีพบัญชีอย่างสม่ำเสมอ จะเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติทางงานการสอบบัญชียิ่งขึ้นไป

2. ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วยความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ความมีคุณธรรม การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา การรักษาความลับ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบมีคุณภาพถูกต้องเป็นที่ยอมรับเชื่อถือได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน นำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อมรรัตน์ นูระนะพล และปวีณา คำพุกกะ, 2562) พบว่า ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษา

ความลับ และการฝึกอบรมของนักบัญชี มีผลต่อความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จินตรา แสนสามารถ, 2560) พบว่า การมีจุดยืนที่มั่นคงในการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความเที่ยงธรรม และด้านความทันกาล การมีจุดยืนที่มั่นคงในการปฏิบัติงาน การสอบบัญชี ด้านความขยันหมั่นเพียร มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชีโดยรวม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด และด้านความทันกาล การมีจุดยืนที่มั่นคงใน การปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพ การสอบบัญชีโดยรวม ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน และด้านความสมบูรณ์ การมีจุดยืนที่มั่นคงในการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง และด้านความเที่ยงธรรม และการมีจุดยืนที่มั่นคงในการปฏิบัติงานการสอบบัญชี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวม ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความทันกาล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นันทวรรณ วงศ์ไชย, 2560) พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความเป็นมืออาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านบุคคลด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และด้านองค์กร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ และความระมัดระวังรอบคอบ ด้านการรักษาความลับ ด้านการปฏิบัติตน เยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ด้านความโปร่งใส ด้านความเป็นอิสระ ด้านมาตรฐานในการปฏิบัติงานและด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การปฏิบัติงาน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล

3. ประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วยด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีประสิทธิภาพด้านความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ ด้านจำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ ด้านระยะเวลาในการตรวจสอบบัญชีสามารถวางแผน กำหนดแนวทาง และกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบได้เป็นอย่างดีและครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริินภา อันทรง พร้อมพร ภูว

ดิน และสนใจ บุญหมื่นไวย, 2562) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 35 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชี โดยมีประสบการณ์ในงานสอบบัญชี 12 ปี และส่วนมากเป็นผู้สอบบัญชีอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานสอบบัญชีภาษีอากร ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านความเที่ยงธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลัดดาวัลย์ ยอดบัว, 2561) พบว่า ผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีตำแหน่งผู้จัดการ ประสบการณ์ในการทำงานด้านสอบบัญชีมากกว่า 15 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมการสอบบัญชี จำแนกรายด้าน โดยรวมของผู้สอบบัญชี อยู่ในระดับสูง และมีตรียาด้านอยู่ในระดับสูง สรุปได้ว่า การควบคุมการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีมีความสัมพันธ์และ ผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ดังนั้น ผู้สอบบัญชีในกรุงเทพฯ และปริมณฑล สามารถนำไปใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติงานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามข้อกำหนดและทันต่อการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานของการสอบ บัญชีระหว่างประเทศ และยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

4. ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาชีพเชิงปฏิบัติงานและหน้าที่ ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และทักษะทางองค์การและการจัดการธุรกิจ ส่งผลเชิงบวกต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร แสดงว่าผู้สอบบัญชีภาษีอากรที่มีทักษะทางวิชาชีพส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐฐริศา จินมอญ, 2560) พบว่า ความสัมพันธ์ของความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ความเป็นมืออาชีพด้านการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี แต่ด้านทักษะการจัดการองค์การ ไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ดังนั้นผู้สอบบัญชีควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ สร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชี เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชณี บินยาเซ็น, 2560) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน โดยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ ด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบอยู่ในระดับมาก ด้านความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ด้านความมีคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพบัญชีอยู่ในระดับมากมีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานได้รับการสนับสนุน ข้อเสนอแนะคือผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญในการ

ปฏิบัติงานโดยความรู้ความสามารถด้วยความชำนาญอย่างระมัดระวังรอบคอบมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ มีคุณธรรม ให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาศักยภาพ ทางการบัญชีและทักษะทางวิชาชีพ บัญชีอย่างสม่ำเสมอจะเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพในการปฏิบัติทางงานการสอบบัญชียิ่งขึ้น ไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นวพร ชูเปี้ยตั้ง และจิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์, 2559) พบว่า ทักษะในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ความสามารถด้านสอบบัญชี ด้านบัญชี ด้านกฎหมาย และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขต กรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 กรมสรรพากร ควรทำข้อตกลงหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ปรับปรุงหลักสูตร กับสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาคณะบัญชีในประเทศไทย มีความรู้ความ เข้าใจและมีประสบการณ์ โดยเน้นการให้ความรู้ด้านความซื่อสัตย์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และ จัดให้นักศึกษาได้มีการลงภาคปฏิบัติฝึกงานจริงจากหน่วยงาน หรือผู้สอบบัญชีที่ประสบการณ์จริง

1.2 สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ควรทบทวนปรับปรุงหลักสูตรและ ข้อบังคับเกี่ยวกับการศึกษาทางวิชาชีพ โดยควรจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจในด้านความ ซื่อสัตย์ในหน้าที่การงาน และควรเน้นให้มีการ ได้มีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติฝึกงานจริงเพื่อให้เกิด ประสบการณ์ สำหรับผู้สอบบัญชีภาษีอากร

1.3 หน่วยงานกำกับดูแลผู้สอบบัญชีภาษีอากร ควรกำหนดข้อกำหนดและ ข้อกำหนดทางวิชาชีพในการพัฒนาเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และประมวลรัษฎากร ในด้านความ ซื่อสัตย์ และประสบการณ์

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดอบรมสัมมนา อาจจะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ไปกำหนดหลักสูตร โดยจัดให้มีส่วนหนึ่งในทุกหลักสูตรสำหรับผู้สอบบัญชีภาษีอากร เดิมองค์ ความรู้เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ ต่อผู้ประกอบการ และที่เกี่ยวข้อง และ แนะนำว่าจะส่งผลต่อคุณภาพงานสอบบัญชีอย่างไร รวมทั้งอาจจะมีการจัดหลักสูตรอบรมที่มีการ นำผู้มีประสบการณ์มาถ่ายทอด เพื่อเพิ่มพูน วิธีการ เทคนิค แนวทาง วิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

งานศึกษาที่น่าสนใจในอนาคตที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรนั้น สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในหลายประเด็นดังนี้

2.1 ควรศึกษากลุ่มประชากรทางวิชาชีพบัญชีกลุ่มอื่น ทุกกลุ่ม แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน จะได้มองเห็นภาพกว้างในสาขาของวิชาชีพบัญชี

2.2 ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จำกัดกลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้สอบบัญชีภาษีอากร งานวิจัยในอนาคตอาจจะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จัดทำบัญชีทั่วประเทศไทย

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ ศรีประไพหม. (2558). ผลกระทบของความรับผิดชอบในการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2563). “กฎกระทรวงว่าด้วยการยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้บัญชีรับอนุญาต พ.ศ.2544”. พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.dbd.go.th> สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563.
- กรมสรรพากร. (2563). “ลักษณะธุรกิจ SMEs”. [เว็บไซต์]. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563 จาก <https://www.rd.go.th/publish/38056.0.html>
- _____. “การอบรม 12 ชั่วโมงของผู้สอบบัญชีภาษีอากร”. [เว็บไซต์]. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563 จาก <https://www.rd.go.th/publish/23514.0.html>
- กิตติคม จินห์เหรียญ. (2562). อิทธิพลของความรู้ความสามารถ คุณลักษณะหลักฐาน การสอบบัญชีที่ดีและความสามารถทางการบริหารงานที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 11(3). 139-150.
- จารุมน ศรีสันต์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถ ด้านการบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับคุณภาพการสอบบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- จินตหรา แสนสามารถ. (2557). ผลกระทบของการมีจุดยืนที่มั่นคงในการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 34(2): 44-54.
- ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์. (2561). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีปฏิบัติงานบัญชีสมัยใหม่, การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ. ความเชี่ยวชาญทางการบัญชีอย่างมืออาชีพ ที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของนักบัญชีในประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่. 11(1): 17-34
- ณัฐฐิศา จินมอญ. (2559). ความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- นฤนาถ ศรารักษ์วานิช และคณะ. (2561). ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับ
มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ. วารสาร
บริหารธุรกิจศึณครินทร์วิโรฒ, 9(1): 137-152.
- นวพร ชูเปี้ยเต็ง. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานที่มีต่อ
คุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย.
วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร. 13(2): 100-116.
- นันทวรรณ วงศ์ไชย. (2552). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีผลต่อ
คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
,มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- นารีรัตน์ พลอยพุ่ม. (2554). ผลกระทบของความเสี่ยงในการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีที่มีต่อ
คุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและ
การจัดการ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ฉบับพิเศษ.
- นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะและศึลปะพร ศรีจันเพชร. (2557). การสอบบัญชี. กรุงเทพมหานคร : โรง
พิมพ์ทีพีเอ็น เพรส.
- นุชรี มาสกา. (2556). ผลกระทบของการปฏิบัติงานทางการสอบบัญชีที่ดีที่มีคุณภาพการสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 5(2) : 137-147
- ปภัสสร สมอออน. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นอิสระในการสอบบัญชีกับคุณภาพการ
สอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พจนี ศรีสุนนท์. (2560). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์. การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
มงคลอีสาน.
- ภัชรพรรณ กรร โณ. (2560). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณภาพการเปิดเผยการสื่อสารเรื่องสำคัญใน
การตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์คณะ
บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มารีนี กอรา และ กุลวดี ลิมอุสัน โน. (2560). ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการ
บริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและ

- ขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(2). 38-50.
- รัชณี บินยาเซ็น. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่ง
ประเทศไทย. วารสารมหาจุฬาริชาการ, 5(1): 209-217.
- ลัดดาวัลย์ ยอดบัว. (2561). อิทธิพลของการควบคุมการสอบบัญชีมีผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี
ของสำนักงานสอบบัญชีในกรุงเทพฯและปริมณฑล. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี,
12(28): 342-357.
- วรรณนิภา อุ่นคำ. (2557). ผลกระทบของการปฏิบัติงานสอบบัญชีเชิงรุกที่มีต่อคุณภาพการสอบ
บัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 6(2) : 12- 23.
- ศิริรณา อันทรง พร้อมพร ภูวคิน และสมใจ บุญหมื่น ไวย. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ
งานสอบบัญชีภาษีอากรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. การประชุมวิชาการระดับชาติ
วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6. 30 มีนาคม 2562: 189-199.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). “นักบัญชี (การเงิน) นักบัญชีภาษีอากร”
. [เว็บไซต์]. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2563 จาก
<http://www.tfac.or.th/Article/Detail/119564>.
- สุนิษา ธงจันทร์. (2552). ผลกระทบของคุณลักษณะทางวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของ
ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 1(1): 76-90.
- อมรรัตน์ บุรณะพล และปวีณา คำพุกกะ. (2562). อิทธิพลของจริยธรรมและการฝึกอบรมของนัก
บัญชีที่มีต่อความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของโรงพยาบาลสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข. วารสารสมาคมนักวิจัย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
23(2): 103-114.
- อัมพร เทียงตระกูล. (2557). ความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพ และคุณค่าทางวิชาชีพของผู้สอบ
บัญชีรับอนุญาตภายใต้มาตรฐานสากลที่มีผลต่อการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีรับ
อนุญาตของผู้ให้บริการกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมและกลุ่มเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย. งานวิจัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

BIBLIOGRAPHY

- Bedard, J., S. Chtourou and L. Courteau. (2004). **The Effect of Audit Committee Expertise, Independence and Activity on Aggressive Earnings Management**. *The Accounting Review*. 7(1) : 15-37
- DeAngelo, H.L. 1981. "Auditor Size and Audit Quality" . **Journal of Accounting and Economics**. 3, 3:183-199.
- Kilgore, Radich and Harrison, (2011). **The relative importance of audit quality attribute**. *Australian Accounting Review*, 21(3) : 253-265.
- Likert, R. (1932). **A technique for the measurement of attitudes**. *Archives of Psychology*. 22(140), 55.
- St.Ramlah, A., Syah, M. & Arif D. (2561). **The Effect of Competence and Independence to Audit Quality with Auditor Ethics as a Modernation Variable**. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 7(9): 6-10.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting on Audit Performance of Tax Auditors in Bangkok

คำชี้แจง:

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงาน

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพบัญชี

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชี

ส่วนที่ 1 คำถามปลายปิด เพื่อเลือกตอบเพียงข้อเดียวของข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2-6 คำถามปลายปิด เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปร โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 7 คำถามปลายเปิด เพื่อเสนอข้อคิดเห็น

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุดเพียงหนึ่งข้อเท่านั้น

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 30 ปี 2. 30 ปี-น้อยกว่า 40 ปี
 3. 40 ปี-น้อยกว่า 50 ปี 4. 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- 1.ปริญญาตรี 2. สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ด้านการสอบบัญชีภาษีอากร

1. น้อยกว่า 3 ปี 2. 3 ปี-น้อยกว่า 5 ปี
 3. 5 ปี-น้อยกว่า 10 ปี 4. 10 ปีขึ้นไป

5. ท่านเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชีภาษีอากรกี่ชั่วโมง / ปี (เศษของชั่วโมงคิดเป็น 1 ชั่วโมง)

1. 1-12 ชั่วโมง/ปี 2. 13-20 ชั่วโมง/ปี
 3. 21-40 ชั่วโมง/ปี 4. มากกว่า 40 ชั่วโมง/ปี

6. ท่านมีความรู้ด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ตรวจสอบภายใน 2. กฎหมาย
 3. เทคโนโลยีสารสนเทศ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้

ความรู้ทางวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความรู้ด้านบัญชี					
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้การบัญชีเป็นอย่างดี					
2. ท่านมีการติดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
3. เมื่อมีปัญหาในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ท่านจะทำการวิเคราะห์มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงหลักฐาน และ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ					
4. ท่านยอมรับและเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการรายงานทางการเงินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ เชื่อมั่นว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนำไปสู่การดำเนินงานที่ดี และมีประสิทธิภาพ					
5. ท่านมีความรู้ และความเข้าใจ มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี					
ความรู้ด้านสอบบัญชี					
6. ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ท่านยึดมั่นในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด และเป็นระบบ					
7. ท่านมีการติดตาม การปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างทันเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ส่วนที่ 2 (ต่อ)

ความรู้ทางวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. ท่านมีการติดตาม การปรับปรุงมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทันเวลา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ความรู้ด้านภาษีอากร					
9. ท่านมีการศึกษาประมวลรัษฎากร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
10. ท่านมีการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการภาษีอากร รวมถึงประกาศฎีกา ต่าง ๆ ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
11. เมื่อเกิดความขัดแย้ง เกี่ยวกับการภาษีอากร ท่านจะทำการ วิเคราะห์ รายการต่าง ๆ นั้น โดยอ้างอิงจากประมวล กฎหมายและประเด็นข้อวินิจฉัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการ ตีความสำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย					
12. ในการปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านเชื่อว่าหลักฐานและข้อมูล ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถช่วยให้ท่านมีการวิเคราะห์ และ วินิจฉัยเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรของผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี

ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความรับผิดชอบต่อนักที่					
1. ท่านปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลาและอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอยู่เสมอ					
2. ท่านมีการวางแผนการทำงาน โดยจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานทำให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด					
3. ท่านตระหนักถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลของงานให้อยู่ภายใต้กรอบวิชาชีพต่อผู้รับบริการบุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง					
4. ท่านปฏิบัติงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบด้วยความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					
ความมีคุณธรรม					
5. ท่านให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
6. ท่านปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
7. ท่านให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลโดยยึดมั่นในความเป็นกลางและความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพ					
8. ท่านมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน โดยปราศจากอคติและความลำเอียง					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)

ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ					
9. ท่านตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ภายใต้อุปการของวิชาชีพ					
10. ท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่าง สม่ำเสมอ					
11. ท่านเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรและ ปฏิบัติตามกฎหมายเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ทำให้ เกิดความถูกต้องและน่าเชื่อถือ					
12. ท่านเห็นด้วยกับมาตรการเอาผิดหรือบทลงโทษผู้กระทำผิด ต่อกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อลดการทุจริตที่อาจ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน					
การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา					
13. ท่านเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงต่อวิชาชีพจะ ส่งผลให้การสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งบการเงิน					
14. ท่านเชื่อมั่นในระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบความ เป็นไปเป็นมาได้อย่างครบถ้วนชัดเจน					
15. ท่านเชื่อมั่นว่าการมีจุดยืนที่มั่นคงในการทำงานที่สุจริตและ เชื่อถือได้ ย่อมได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั่วไป					
การรักษาความลับ					
16. ท่านมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและ เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมาย ระเบียบหรือ ข้อบังคับที่กำหนดไว้เสมอ					

ส่วนที่ 3 (ต่อ)

ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
17. ท่านให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่ได้มีระหว่างการปฏิบัติงาน โดยต้องได้รับอนุญาตจากองค์กรเท่านั้น					
18. ท่านยึดมั่นในการรักษาความลับของกิจการโดยไม่เปิดเผยความลับของกิจการซึ่งได้มาในการปฏิบัติงาน					
19. ท่านหลีกเลี่ยงการนำข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ในการนำไปใช้เพื่อหาประโยชน์ส่วนตนหรือนำไปใช้ในทางมิชอบด้วยกฎหมาย					
20. ท่านมีการรักษาความลับของลูกค้าโดยคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นการรั่วไหลของข้อมูลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี					

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพ

ทักษะทางวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีการตรวจทาน หลักฐานต่าง ๆ เพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของงบการเงินของกิจการอย่างเป็นระบบ					
2. ท่านมีการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ ซึ่งแสดงออกในด้านความสามารถในการเป็นผู้นำของการสอบบัญชี โดยยังมีหลักการของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
3. ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ในการตรวจสอบบัญชี					
4. ท่านได้อาศัยความชำนาญและไหวพริบอย่างผู้สอบบัญชีมืออาชีพในการรวบรวมข้อเท็จจริง และหลักฐานมาประกอบในประเด็นดังกล่าว					

ส่วนที่ 4 (ต่อ)

ทักษะทางวิชาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. ท่านสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีหรือรายงานทางการเงินที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างมีศักยภาพ					
6. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของท่านมีความเชื่อถือได้และเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเชิงผู้ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ					

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์จากการทำงานของผู้สอบบัญชี

ประสบการณ์จากการทำงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ					
1. ท่านเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่องเช่น ซ้อมาขายไป ผลิต ขายส่งขายปลีก รวมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น					
2. ในแต่ละปีท่านมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ท่านยังไม่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของท่านทั้งในปัจจุบันและอนาคต					
3. ท่านสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง					

ส่วนที่ 5 (ต่อ)

ประสบการณ์จากการทำงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ					
จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ					
5. ท่านมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชีเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ อย่างต่อเนื่อง					
6. เมื่อทำการเปรียบเทียบกับผู้สอบบัญชีท่านอื่นแล้ว ท่านได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ					
7. ท่านมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า					
8. เมื่อท่านเสนอบริการใหม่ ๆ ต่อผู้รับบริการ ผู้รับบริการยินดีที่จะใช้บริการเหล่านั้นอย่างเต็มใจ แล้วยังขอคำแนะนำให้ท่านนำเสนอบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่ขัดต่อวิชาชีพ					
ระยะเวลาในการตรวจสอบ					
9. ท่านได้มีการปฏิบัติงานการสอบบัญชี และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกันมาเป็นระยะเวลานาน					
10. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ					
11. ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน					

ส่วนที่ 5 (ต่อ)

ประสบการณ์จากการทำงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. ท่านมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน					

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านความถูกต้อง					
1. ท่านได้นำเสนอรายงาน โดยให้ความสำคัญในความถูกต้องของข้อมูลเสมอ					
2. ท่านได้ตรวจสอบ และนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่ปรากฏ					
3. ท่านได้รวบรวม ประเมิน สรุปและนำเสนอรายงานอย่างระมัดระวัง และแม่นยำเพียงพอประกอบวิชาชีพบัญชี					
ด้านความเที่ยงธรรม					
4. ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ท่านมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลางและความเป็นอิสระเพียงพอประกอบวิชาชีพ					
5. ท่านได้ทำการสอบบัญชีในกิจการที่รับตรวจ โดยปราศจากอคติและความลำเอียง					
6. ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
ด้านความชัดเจน					

ส่วนที่ 6 (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
7. ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อ้างอิงเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี					
8. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความชัดเจนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ใช้อ้างอิง					
9. ท่านหลีกเลี่ยงที่จะใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นเพื่อป้องกันการไม่เข้าใจและความสับสนของผู้ใช้อ้างอิง					
10. ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิค ท่านมีคำอธิบาย หรือคำนิยามศัพท์อย่างละเอียดอยู่เสมอ					
ด้านความกะทัดรัด					
11. ท่านมีการนำเสนอรายงานที่ตรงประเด็นไม่อ้อมค้อม					
12. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่กระชับและได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย					
13. ในการนำเสนอรายงาน ท่านจะพิจารณาตัดทอนข้อความ คำพุ่มพืดที่ไม่จำเป็นออกไป แต่ยังคงไว้ซึ่งความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้เสมอ					
ด้านความสมบูรณ์					
14. ท่านเสนอรายงานการสอบบัญชี โดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล					
15. ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์					
16. ท่านนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญอย่างครบถ้วน เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจของบริษัทรับตรวจ					
ด้านความทันกาล					
17. ท่านมีการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของห้างฯ ที่รับตรวจ โดยยังคงมุ่งเน้นถึงคุณภาพของการสอบบัญชี					

ส่วนที่ 6 (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
18. ท่านจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลาเพียงพอประกอบวิชาชีพ					
19. ท่านมีการนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพภายในเวลาที่กำหนด					
20. ท่านมีการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำเสนอรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงาน					

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชี

1. ทางด้านความรู้

.....

.....

2. ทางด้านประสบการณ์

.....

.....

3. ทางด้านพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง

.....

.....

4. ทางด้านความเป็นมืออาชีพ

.....

.....

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

แบบรายงานผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อกำหนดกับนิยามตัวแปร

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ข้อกำหนด	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
ความรู้						
ด้านบัญชี						
1. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้การบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินเป็นอย่างดี	0	1	1	2	.67	Pass
2. ท่านมีการติดตามมาตรฐานการรายงานทาง การเงินที่ปรับปรุงใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ สามารถประยุกต์ในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	1	0	1	2	.67	Pass
3. เมื่อมีปัญหาในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการ รายงานทางการเงิน ท่านจะทำการวิเคราะห์ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว อย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงหลักฐาน และ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ	1	0	1	2	.67	Pass
4. ท่านมีความรู้ และความเข้าใจ มาตรฐานการ รายงานทางการเงินเป็นอย่างดี	1	1	1	3	1	Pass
ด้านสอบบัญชี						
5. ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ท่านยึดมั่นใน การปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่าง เคร่งครัด และเป็นระบบ	1	0	1	2	.67	Pass

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
6. ท่านมีการติดตาม การปรับปรุงมาตรฐานการ สอบบัญชี ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างทันเวลา และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	0	1	2	.67	Pass
ด้านภาษีอากร						
7. ท่านมีการศึกษาประมวลรัษฎากร และ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อ นำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	1	0	1	2	.67	Pass
8. ท่านมีการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับการ ภาษีอากร รวมถึงประกาศฎีกา ข้อหารือ ต่าง ๆ ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการ วางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	0	1	2	.67	Pass
9. เมื่อเกิดความขัดแย้ง เกี่ยวกับการภาษีอากร ท่านจะทำการพิจารณารายการต่าง ๆ นั้น โดย อ้างอิงจากประมวลกฎหมายและประเด็นข้อ วินิจฉัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการตีความ สำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย	1	0	1	2	.67	Pass
10. ในการปฏิบัติงานทุกครั้ง ท่านเชื่อว่าหลักฐาน และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถช่วยให้ ท่านมีการวิเคราะห์ และวินิจฉัยเกี่ยวกับการ เสียภาษีอากรของผู้รับบริการอย่างมี ประสิทธิภาพ	1	0	1	2	.67	Pass
ความซื่อสัตย์ในวิชาชีพ						
ความรับผิดชอบต่อหน้าที่						

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
1. ท่านปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตรงต่อเวลา และอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอยู่เสมอ	1	1	1	3	1	Pass
2. ท่านมีการวางแผนการทำงานโดยจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินงานทำให้งานสำเร็จตามความมุ่งหมายและมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด	1	0	1	2	.67	Pass
3. ท่านตระหนักถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและผลของงานให้อยู่ภายใต้กรอบวิชาชีพต่อผู้รับบริการ บุคคลภายนอกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	3	1	Pass
4. ท่านปฏิบัติงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพ เพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	Pass
ความมีคุณธรรม						
5. ท่านให้ความสำคัญกับการยึดหลักความถูกต้อง ความโปร่งใส ความเป็นไปตามกฎระเบียบ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1	Pass
6. ท่านปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ	1	1	1	3	1	Pass
7. ท่านให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลโดยยึดมั่นในความเป็นกลางและความเป็นอิสระเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
8. ท่านมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน โดยปราศจากอคติและความลำเอียง	1	1	1	3	1	Pass
การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ						
9. ท่านตั้งใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของกรมสรรพากรเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานภายใต้กรอบวิชาชีพ	1	1	1	3	1	Pass
10. ท่านให้ความสำคัญกับการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของกรมสรรพากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	Pass
การปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา						
11. ท่านเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานด้วยความซื่อตรงต่อวิชาชีพจะส่งผลให้การสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือจากผู้ใช้งบการเงิน	1	1	1	3	1	Pass
12. ท่านเชื่อมั่นในระบบการทำงานที่สามารถตรวจสอบความเป็นไปเป็นมาได้อย่างครบถ้วนชัดเจน	1	1	1	3	1	Pass
13. ท่านเชื่อมั่นว่าการมีจุดยืนที่มั่นคงในการทำงานที่สุจริตและเชื่อถือได้ ย่อมได้รับการชื่นชมและยอมรับจากบุคคลทั่วไป	1	1	1	3	1	Pass
การรักษาความลับ						
14. ท่านมุ่งเน้นในการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่กำหนดไว้เสมอ	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
15. ท่านยึดมั่นในการรักษาความลับของกิจการ โดยไม่เปิดเผยความลับของกิจการซึ่งได้มาในการปฏิบัติงาน	1	1	1	3	1	Pass
16. ท่านมีการรักษาความลับของลูกค้าโดยคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นความลับของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	1	1	1	3	1	Pass
ประสบการณ์จากการทำงาน						
ความหลากหลายของธุรกิจที่ตรวจสอบ						
1. ท่านเคยตรวจสอบกิจการที่มีความแตกต่างของประเภทธุรกิจอย่างต่อเนื่องเช่น ซื้อมาขายไป ผลิต ขายส่งขายปลีก ร่วมค้า นำเข้า ส่งออก เป็นต้น	1	1	1	3	1	Pass
2. ในแต่ละปีท่านมักจะรับงานตรวจสอบบัญชีในกิจการ หรือธุรกิจที่ท่านยังไม่มี ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นประสบการณ์ในการทำงานของท่านทั้งในปัจจุบันและอนาคต	1	1	1	3	1	Pass
3. ท่านสามารถแยกแยะ และจำแนก รวมถึงการวิเคราะห์ของรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในธุรกิจที่มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง	1	1	1	3	1	Pass

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
4. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน จะต้องมาจากการเรียนรู้ และการพัฒนาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์การรับงานที่มีความหมาย หลากหลายและแตกต่างกันในรูปแบบการดำเนินงานและรูปแบบของธุรกิจ	1	1	1	3	1	Pass
จำนวนธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ						
5. ท่านมีจำนวนผู้รับบริการงานสอบบัญชี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1	Pass
6. ท่านมีผู้รับบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคำแนะนำของผู้รับบริการรายเก่า	1	1	1	3	1	Pass
ระยะเวลาในการตรวจสอบ						
7. ท่านได้มีการปฏิบัติงานการสอบบัญชี และงานอื่นที่เกี่ยวข้องกันมาเป็นระยะเวลาเกิน 3 ปี	1	0	1	2	.67	Pass
8. ท่านเชื่อมั่นว่าประสบการณ์ที่ท่านได้รับการอยู่ในวิชาชีพการสอบบัญชี ทำให้ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1	Pass
9. ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านได้เรียนรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างและหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน	1	1	1	3	1	Pass
10. ท่านมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่มีระบบและมีคุณภาพ ซึ่งเป็นไปตามประสบการณ์ที่ได้จากการที่ท่านอยู่ในวิชาชีพเป็นระยะเวลานาน	1	1	1	3	1	Pass
ทักษะทางวิชาชีพ						

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
1. ท่านมีการตรวจทาน หลักฐานต่าง ๆ เพื่อ แสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องของงบ การเงินของกิจการอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1	Pass
2. ท่านมีการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความเป็น อิสระ ซึ่งแสดงออกในด้านความสามารถใน การเป็นผู้นำของการสอบบัญชี โดยยังมี หลักการของการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1	1	1	3	1	Pass
3. ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และ หาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ใน การตรวจสอบบัญชี	1	1	1	3	1	Pass
4. ท่านได้อาศัยความชำนาญและไหวพริบอย่าง ผู้สอบบัญชีมืออาชีพในการรวบรวม ข้อเท็จจริง และหลักฐานมาประกอบใน ประเด็นดังกล่าว	1	1	1	3	1	Pass
5. ท่านสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบัญชีหรือรายงานทาง การเงินที่ถูกต้องแก่ผู้รับบริการ ทั้งในด้านการ รวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ได้อย่างมีศักยภาพ	1	1	1	3	1	Pass
6. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติงานของท่านมีความ เชื่อถือได้และเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานเชิงผู้ ประกอบวิชาชีพอย่างมืออาชีพ	1	1	1	3	1	Pass
คุณภาพการสอบบัญชี						
ด้านความถูกต้อง						
1. ท่านได้นำเสนอรายงานโดยให้ความสำคัญใน ความถูกต้องของข้อมูลเสมอ	1	0	1	2	.67	Pass

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
2. ท่านได้ตรวจสอบ และนำเสนอรายงาน เป็นไปตามความจริงที่ปรากฏ	1	0	1	2	.67	Pass
3. ท่านได้รวบรวม ประเมิน สรุปและนำเสนอ รายงานอย่างระมัดระวัง และแม่นยำเพียงพอ ประกอบวิชาชีพบัญชี	1	1	1	3	1	Pass
ด้านความเที่ยงธรรม						
4. ในการนำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบ บัญชี ท่านมีการปฏิบัติโดยยึดความเป็นกลาง และความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพ	1	1	1	3	1	Pass
5. ท่านได้ทำการสอบบัญชีในกิจการที่รับตรวจ โดยปราศจากอคติและความลำเอียง	1	1	1	3	1	Pass
6. ท่านมีการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยง ธรรม และความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิด ข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความเป็นจริงอันเป็น สาระสำคัญ	1	0	1	2	.67	Pass
ด้านความชัดเจน						
7. ท่านสามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสาร ให้ผู้ใช้อ่านเข้าใจในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของ รายงานการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี	1	0	1	2	.67	Pass
8. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่มีความ ชัดเจนเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดของผู้ใช้ ข้อมูล	1	1	1	3	1	Pass
9. ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ ศัพท์เทคนิค ท่านมีคำอธิบาย หรือคำนิยาม ศัพท์อย่างละเอียดอยู่เสมอ	1	0	1	2	.67	Pass
ด้านความกะทัดรัด						

ตารางผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน (ต่อ)

ข้อคำถาม	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	IOC	Result
10. ท่านมีการนำเสนอรายงานที่ตรงประเด็น ไม่ อ้อมค้อม	1	1	1	3	1	Pass
11. ท่านนำเสนอรายงานการสอบบัญชีที่กระชับ และได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้ เวลาน้อย	1	1	1	3	1	Pass
ด้านความสมบูรณ์						
12. ท่านเสนอรายงานการสอบบัญชี โดยมุ่งเน้น ถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล	1	1	1	3	1	Pass
13. ท่านมีการค้นหาหลักฐานการสอบบัญชีอย่าง เพียงพอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครบถ้วนและ สมบูรณ์	0	1	1	2	.67	Pass
ด้านความทันกาล						
14. ท่านมีการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของห้างฯ ที่รับตรวจ โดยยังคงมุ่งเน้นถึงคุณภาพของ การสอบบัญชี	1	1	1	3	1	Pass

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาววณิชมา ผาอำนาจ
วัน เดือน ปีเกิด	10 กรกฎาคม 2515
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 บัญชีบัณฑิต (บช.บ) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ประสบการณ์ในการทำงาน	พนักงานบัญชี บริษัท อูครแสงสถิต จำกัด
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ตรวจสอบและที่ปรึกษา เอส แอล เค จำกัด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	134/33 ทาวน์ อเวนิว โคโคส ถ.พระราม 2 ซ.50 แขวงสามคำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150